

HEGYI GÉZA

Az erdélyi káptalan Árpád- és Anjou-kori archontológiája (1199–1387)*

The archontology of the Transylvanian chapter in the Árpád and Anjou era (1199–1387)

By editing the Transylvanian charters, the archontology of dignitaries, officers and members of the chapter should be the basic tool. Because until now it has not been existed, this article would like to fill this gap, for now just until the end of the 14th century. In the Transylvanian chapter, there were only two dignitaries beside the provost: the cantor and the custos. The lector's officer did not exist in Transylvania although in the 1270s an attempt was made to introduce it. In this compilation after dignitaries are coming archdeacons, deans, schoolmasters and notaries by date, and at last by the simple canons are presented in alphabetical order according to their first name. The lower clergy of the chapter closes the line.

1. A Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának digitalizált középkori anyaga 2009–2010-ben szabadon hozzáférhetővé vált a világhálón, és ennek hatására – az oklevélközlések mellett – megélnkültek az archontológiai segédletek, különösen pedig az egyes egyházi intézmények tagsági listáinak összeállítására irányuló kutatások. Elsősorban C. Tóth Norbert, de más szakemberek sok időt, kitartást, kombinációs készséget és kritikai vénát igénylő munkájának köszönhetően is immár korszerű archontológiával rendelkezünk a pécsi,¹ nyitrai,² bácsi, kalocsai, hájszentlőrinci, titeli,³ pozsegai⁴ káptalanok esetében a középkor egészére, más testületeknél pedig a késő középkor hosszabb-rövidebb szakaszaira vagy egyes méltóságokra (Székesfehérvár: 1301–1526,⁵ Vác: 1378–1526,⁶

Eger: 1387–1526,⁷ Várad: 1440–1526,⁸ Esztergom: 1451–1460,⁹ Buda, Győr, Pozsony: 1458–1526¹⁰, Veszprém: prépostok¹¹).

A kanonoki testületek középkori tagságának feltárásában mindaddig mostoha sors jutott az erdélyi (gyulafehérvári) székeskáptalannak. Pedig a 18. század végén még egyike volt azon egyházi testületeknek, ahol a születőfélben levő tudományos történetírás érdeklődése – Batthyány Ignác püspök és Szeredai Antal prépost forrásközlő tevékenysége¹² révén – az adott intézmény múltja felé fordult. Ennek kései lecsapódása volt az a latin nyelvű archontológiai összeállítás, amely első ízben az egyházmegye 1838. évi sematizmusában jelent meg, és amely az erdélyi püspökök, káptalani méltóságviselők, főesperesek és vikáriusok listáját tartalmazta.¹³ Ez a melléklet a maga korában elsőrangúnak számított: szerzője,

* A szerző az Erdélyi Múzeum Egyesület Kutatóintézetének (Kolozsvár) munkatársa. A tanulmány elkészítését az NKFIH K 119430. sz. pályázata és az MTA Domus Hungarica Program támogatta.

¹ Koszta László: A pécsi székeskáptalan hiteleshelyi tevékenysége (1214–1353). Pécs, 1994. (Tanulmányok Pécs történetéből 4.); Fedeles Tamás: A pécsi székeskáptalan személyi összetétele a késő középkorban (1354–1526). Pécs, 2005. (Tanulmányok Pécs történetéből 17.)

² C. Tóth Norbert: A nyitrai székeskáptalan archontológiája 1111–1526. Archontologia Nitrianskej sidelnej kapituly 1111–1526. Bp., 2019. (Subsidia ad historiam medii aevii Hungariae inquirendam 10.)

³ C. Tóth Norbert: Bács-kalocsai archontológia (a rövidített címek feloldását ld. a tanulmány végén!).

⁴ Koszta László: A pozsegai társaskáptalan tagjai a XIV. század közepéig. *Aetas*, 6 (1991) 3–4. sz. 40–58.; C. Tóth Norbert: A pozsegai káptalan archontológiája (1352–1526). (kéziratban, megjelenés előtt).

⁵ Köblös József: A budai, fehérvári, győri és pozsonyi káptalan archontológiája 1458–1526. Bp., 1987. (Forrástudományi segédletek 3.); *Uő*: Az egyházi középréteg Mátyás és a Jagellók korában. (A budai, fehérvári, győri és pozsonyi káptalan adattárával.) Bp., 1994. (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok 12.); *Ribi András*: A fehérvári káptalan archontológiája (1301–1457). *Turul*, 91 (2018) 4. sz. 132–154.

⁶ C. Tóth Norbert: A váci székeskáptalan archontológiája 1378–1526. *Studia Comitatus. A Ferenczy Múzeumi Centrum Évkönyve*, Új folyam 2 (2015) 7–33.

⁷ C. Tóth Norbert: Az egri káptalan archontológiája 1387–1526. *Turul*, 88 (2015) 2. sz. 48–71.

⁸ *Kristóf Ilona*: A váradai káptalan méltóságviselői 1440–1526 között. *Turul*, 77 (2004) 1–2. sz. 10–19.; *Kristóf Ilona*: Egyházi középréteg a késő középkori Váradon (1440–1526). Pécs, 2014. (Thesaurus Historiae Ecclesiae in Universitate Quinqueecclesiensi 4.)

⁹ C. Tóth Norbert: Az esztergomi székeskáptalan a 15. században. I. rész: A kanonoki testület és az egyetemjárás. Bp., 2015. (Subsidia ad historiam medii aevii Hungariae inquirendam 7.) 123–149.

¹⁰ Ld. *Köblös Józsefnek* az 5. jegyzetben idézett munkáit.

¹¹ *Karlinszky Balázs*: A veszprémi nagyprépostok archontológiája, 1079–1543. Három prépost portréjával. *Turul*, 87 (2014) 3. sz. 93–101.

¹² *Leges ecclesiae regni Hungariae et provinciarum adiacentium. I–III.* (Opera et studio Ignatii comitis de Batthyán episcopi Transilvaniae collectae et illustratae.) Albae Carolinae–Claudiopoli, 1785–1827.; *Antonius Szeredai*: Series antiquorum et recentiorum episcoporum Transilvaniae. Albae Carolinae, 1790.; *Uő*: Notitia veteris et novi capituli Albensis Transilvaniae. Albae Carolinae, 1791.

¹³ *SchemTrans1838*. p. IX–LXXVII. — 1848-ig az – általában két évente megjelenő – újabb sematizmusok mindegyike változatlan formában újraközölte ezt a mellékletet.

Fancsali Dániel címzetes kanonok¹⁴ alapos kutatást végzett a káptalan levéltárában, így adatai is többnyire megbízhatóak, bár napi keltezéseket nem közölt, és nem is jegyzetelte a szöveget.¹⁵ 1887-ben a szász okmánytár előmunkálatai során kiterjedt levéltári kutatásokat folytató Franz Zimmermann tette közzé a káptalani oklevelek méltóságsorai alapján, éves bontásban és jegyzetekkel ellátva az oszlopos kanonokok 1213–1526 közötti névsorát,¹⁶ majd Békefi Remig maga is közölte az éneklőkanonokok jegyzetelt archontológiáját.¹⁷ Az 1913. évi sematizmusban már az erdélyi püspökök kritikai listája, majd egy évtized múlva az 1500 előtti püspökök életrajzai is napvilágot láttak.¹⁸ Ezeket azonban nem követte hasonló, pozitivistá szellemben készült feldolgozás a káptalan tagjairól,¹⁹ mivel a 20. század viharai derékba törtek minden ilyen irányú kezdeményezést. A püspöki székhely nem tudta felvállalni a tudományos központ szerepét, és a megfelelő intézmények hiánya az efféle alap kutatások személyi feltételeit is beszűkítették Erdélyben. Külső szakemberek érdeklődését pedig ritkán keltette fel a téma. Kivételt jelentett Entz Gézának a gyulafehérvári székesegyházról írt könyve, mely – alapos levéltári kutatás nyomán – tartalmazza a középkori oltárigazgatók említéseit is.²⁰

2003-ban jelent meg Vekov Károly román nyelvű könyve az erdélyi káptalan hiteleshelyi tevékenységéről,²¹ melynek függelékében található hetedik táblázat – talán a szerző eredeti szándékai ellenére – manapság a legidézettebb összeállítás az erdélyi káptalan archontológiája kapcsán. A kiterjedt levéltári gyűjtésből származó segédlet elsőként fordított figyelmet az egyszerű kanonokok és az alsópapság tagjainak összegyűjtésére, sajnos azonban a jegyzetek hiánya ezt a segédletet is megfosztja az ellenőrzés és így a tudományos felhasználás lehetőségétől.²² A gyulafehérvári főegyházmegye milleniuma alkalmából összeállított történeti papi névtár csak az addigi szakirodalom adatainak kritikátlan átvételére vállalkozott.²³ Gálfi Emőke viszont alapos levéltári kutatás nyomán írt tanulmányt a káptalan késő középkori hiteleshelyi működéséről, ahol a *digitariusok* 1500–1526 közötti kritikai archontológiája mellett az ekkor hiteleshelyi kiküldöttként

tevékenykedő oltárigazgatók és karpapok felsorolásának is teret szentelt.²⁴

Jómagam 2004 táján kezdtem foglalkozni az erdélyi káptalan személyzetével, mikor Jakó Zsigmond bevont az Erdélyi okmánytár²⁵ szerkesztésébe. A munkálatok során ugyanis gyakorta szembesültem azzal, hogy egy-egy okmány hamis voltának kimutatásához, továbbá a tévesen keltezett és keltezetlen iratok pontosabb datálásához, később pedig a mutató készítéséhez elengedhetetlen a kellőképpen részletes és megbízható archontológiák megléte.²⁶ Megkönnyítette a dolgomat, hogy az Erdélyi okmánytár addig megjelent két, illetve készülő harmadik kötete, továbbá a középkori román forráskorpusz erdélyi alsorozatának addig elkészült kötetei²⁷ és a Jakó professzor által nagylelkűen rendelkezésemre bocsátotta kéziratos regeszták segítségével a 14. század végéig viszonylag gyorsan módomban állt áttekinteni a vonatkozó forrásanyagot. 2009-re, pályázati elszámolásként, már elkészült az erdélyi püspökség és káptalan Árpád- és Anjou-kori archontológiájának egy – az itt közölttől csak kevéssel eltérő – kézirata, közzétételét azonban mindaddig nem terveztem, míg a két intézmény 1556. évi szekularizációjáig ki nem egészítem az adatsorokat.²⁸ Az erdélyi káptalan országos és magánlevéltárának, továbbá a káptalan, a püspökök és a vikáriusok saját kiadványainak áttekintését megkövetelő munka azonban, egyéb kötelezettségeim miatt csak lassan halad előre, és a tervezett kötet megjelenése még néhány évig biztosan várat magára. Ezért döntöttem végül amellet, hogy az 1387-ig terjedő, lezártnak tekinthető részt mégis a kutatás rendelkezésére bocsássam. A kézirat „pihentetésének” annyi előnye mindenképpen volt, hogy időközben három egymást követő évben (2017–2019) lehetőségem nyílt eljutni a Vatikáni Titkos Levéltárba, ahol – főként az avignoni pápaság időszakának anyagát közlétevé Franciaország kiadványok²⁹ segítségével – számos új adattal sikerült gazdagítani az 1360-as és 1370-es évek erdélyi klérusára vonatkozó ismereteimet.

¹⁴ Nevét a közlemény nem tünteti fel, azonosításához ld. Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái. I–XIII. Bp., 1890–1909. III. 116.

¹⁵ Olyan tévedések is a számlájára írhatók, mint a székesegyházi és fehérvári főesperesek, ill. az általános és fehérvári helynökök megkülönböztetése.

¹⁶ Zimmermann: Zeugenreihe.

¹⁷ Békefi: Káptalani iskolák 115–118.

¹⁸ Schematismus venerabilis cleri almae dioecesis Transsylvaniensis. Gyulafehérvár, 1913. 12. 14.; Temesváry.

¹⁹ Ebben nagy szerepet játszhatott – egyebek mellett – az is, hogy ugyancsak 1913-ban elhunyt a testület történetével régóta foglalkozó Beke Antal kanonok, és Az erdélyi püspökség, ill. A gyulafehérvári székesegyház c. monografikus munkái kéziratban maradtak.

²⁰ Entz: Székesegyház 200–205.

²¹ Vekov: Locul de adeverire (Anexa 7).

²² Alaposabb vizsgálattal megállapítható, hogy a 13–14. századi hiteles adatok tömkelegébe néhány olyan is keveredett, melyek hibás közlésből vagy hamis oklevélből származnak, ez pedig a későbbi, eddig feltáratlan adatok értékesítését is akadályozza.

²³ Ferencki Sándor: A gyulafehérvári (erdélyi) főegyházmegye történeti papi névtára. Bp.–Kolozsvár, 2009.

²⁴ Gálfi Emőke: Az erdélyi káptalan és hiteleshelyének kapcsolata a XVI. század elején. *Fons*, 18 (2011) 3–24. Vö. még *Uő*: Az erdélyi káptalan oltároai és a hiteleshelyi munka a középkor végén. In: Arcana tabularii. Tanulmányok Solymosi László tiszteletére. I–II. (Szerk. Bárány Attila–Dreska Gábor–Szovák Kornél.) Bp.–Debrecen, 2014. 211–222.

²⁵ EO I–IV.

²⁶ Az ezirányú kutatást ösztönözte, hogy kolozsvári doktori tanulmányaim során egyik referátumomat a 13–14. századi erdélyi kanonokok mikrotársadalmának elemzéséből írtam.

²⁷ DRH C, X–XVI.

²⁸ E kutatás eredményeként megjelent egyetlen tanulmányom: *Hegyi: Dékánkanonoki tisztség.*

²⁹ A legnagyobb hozzádoka a VI. Orbán és XI. Gergely bulláit tartalmazó regesztakiadványok átnézésnek volt: Urbain V. (1362–1370). *Lettres communes analysées d'après les registres dits d'Avignon et du Vatican.* I–XII. (Par M.-H. Laurent-Michel et Anne-Marie Hayez et al. Avec la collaboration de Janine Mathieu et de Marie-France Yvan.) Paris, 1954–1989. (Bibliothèque des Écoles Françaises d'Athènes et de Rome. 3e Serie V.bis: Lettres communes des papes du XIVe siècle.); Grégoire XI. (1370–1378). *Lettres communes analysées d'après les registres dits d'Avignon et du Vatican.* I–III. (1371–1372) (Par Anne-Marie Hayez, avec la collaboration de Janine Mathieu et de Marie-France Yvan.) Paris 1992–1993. + Kéziratban a II–VIII. év (1373–1378) anyaga. (Bibliothèque des Écoles Françaises d'Athènes et de Rome. 3e Serie VI.bis: Lettres communes

2. Az erdélyi káptalan a 12–13. század fordulójától jelenik meg a ránk maradt írásos anyagban. A testületnek 1309-ben 20,³⁰ 1331-ben pedig 22–23 tagja volt.³¹ Közülük a méltóságviselők (*dignitarii*) avagy oszlopos kanonokok sorába tartozott a prépost (öt pályaképe és jövedelmei már inkább a főpapi rétegbe sorolják)³², továbbá az éneklő- (*cantor*) és az órkanonok (*custos*). Noha a szakirodalomban felmerült, hogy a székeskáptalan tagjai között egy helyi kispréposttal is számolni kell,³³ gyulafehérvári társaskáptalanról valójában egyetlen forrás sem tesz említést; az 1331. évi jövedelemjegyzékben [Szécsi] Domokos prépost mellett említett további prépostok mind egy-egy távoli káptalan előjárói voltak, akik a javadalomhalmozás jegyében szereztek itt is kanonoki stallumot.³⁴ Az olvasókanonoki tisztség sem létezett Erdélyben: az 1270-es és 1280-as években ugyan kísérlet történt a megszervezésére, 1287 körül azonban nyom nélkül eltűnt a forrásokból. Feltehetően megszüntették, feladatait pedig a káptalani iskolában a *scolasticus*, a hiteleshely vezetésében pedig a jegyző vette át.

Rangban a következő csoport a 13 erdélyi főesperesé volt. Ők a 12–13. század fordulójától „vonultak be” a káptalanba, vagyis szereztek kanonokságot vidéki előjáróságuk mellé. A *dignitariusoktól* eltérően tehát területi joghatósággal is rendelkeztek, ahonnan tizednegyedét és – a felügyeletük alá tartozó papoktól – *cathedraticumot* élveztek,³⁵ bár a közös

des papes du XIVe siècle.). – Itt kell megjegyezni, hogy a közhiedelem ellentétben a 14. századi vatikáni anyag vonatkozásai koránt sem tekinthetők teljesen feltártak. Hayezék kötetéből szűrőpróbaszerűen kigyűjtöttem az 1377. év hungarikáit, és ezek több mint negyede (40/148) nem szerepel a DF állományában.

³⁰ Az 1309. VII. 24-i püspökválasztáson 15-en vettek részt (EO II. 133. sz.), de – a későbbi vizsgálat szerint – öt fő távol maradt (EO II. 159. sz.). Viszont egyik névsorban sem azonosítható a fehérvári – és talán az ugcsoi – főesperes, ezek a javadalmak tehát feltehetően nem voltak betöltve.

³¹ Az 1331. évi osztókönyv-töredék szerint a rendre befolyó jövedelmeket – a préposti harmad- vagy ötöd rész eseténkénti levonása után – 1331. V. 1. táján 20, ill. 23, VI. 20-án ismét 20, X. 29-én és XI. 25-én pedig 24 részre osztották (TTár 1911. 406–413). Az eltérések részben abból adódnak, hogy némelyik bevételből az éneklő-, ór- és dékánkanonok (olykor a *scolasticus* is) dupla porcióban részesült (uo. 408–413), ti. egy részt kaptak *dignitasuk* és egy másikat a kanonokságuk címén (ez a jelenség tévesztette meg *Mályusz Elemért*, aki az erdélyi káptalan esetében erre az időszakra a fenti számok maximumával, 24 stallummal számot [Egyházi társadalom a középkori Magyarországon. Bp., 1971. 117.]). Ugyanakkor – különféle okokból (pl. távollét miatt) – nem is részesült minden tag minden bevételből. A forrásban összesen 22 kanonokot lehet azonosítani (személyi változásokról nincs tudomásunk ebből az évből!), de az okleveles forrásokból ismert kanonokok közül egyáltalán nem szerepel benne Óbudai Bulcsú szatmári főesperes (1320–1349) – hacsak nem azonosítjuk őt a névtelenségbe burkolózó iskolamesterrel.

³² A korszakunkból ismert 11 erdélyi prépost közül egyik sem előlépéssel szerezte a tisztségét (hanem jobbára királyi vagy püspöki adományként), négyen viszont (ti. a bárói ivadékok) püspöki székbe léptek elő. Vö. *Mályusz E.*: i. m. 171.; *Köblös J.*: Az egyházi középréteg i. m. 83–87.

³³ *Mályusz E.*: i. m. 117–118.

³⁴ Tamás kanonok egyben szebeni prépost volt (vö. EO II. 676–677, 993. sz.); Chama kükküllői főesperes előzőleg budai (1316–1324) és székesfehérvári (1323–1324/1325), utóbb bácsi (1336–1337) prépost volt (EO II. 414, 487. sz.; *Ribi A.*: A fehérvári káptalan i. m. 134–135.; *C. Tóth*: Bács-kalocsai archontológia 30.), közben feltehetően csak tiszteleti címként viselte a préposti rangot; László szolnoki főesperes prépostságát nem sikerült azonosítani.

³⁵ *Hegyi Géza*: A plébánia fogalma a 14. századi Erdélyben. *Erdélyi Múzeum*, 80 (2018) 15 (102. jegyz. is).

káptalani jövedelmekből csak akkora rész illette őket, mint az egyszerű kanonokokat. Pontos rangsorrendjük nem ismert, az előlépések alapján³⁶ azonban annyi jól érzékelhető, hogy a fehérvári, dobokai és kükküllői főesperesség számított a legtekintélyesebbnek, a kézdi, krasznai, ugcsoi és hunyadi pedig a legkisebb presztízűsűnek.³⁷

A dékánkanonokot a méltóságsorban való szereplése és a jövedelmekből húzott dupla porciója ugyan a *dignitariusokhoz* tette hasonlatossá, világi jellegű feladatköre (a káptalani birtokok igazgatása) és kötött, egy évre szóló megbízatása mégis jelzi, hogy tisztsége csak hivatal (*officium*) volt, akárcsak az iskolamesteré és a jegyzője, akik alapján véve szintén egyszerű kanonoknak számítottak (bár speciális feladatuk végzéséért külön *sallararium* illette őket). Megállapítható, hogy a dékánok megválasztására 1308/1309 tájától kezdve Szent György vértanú ünnepét (április 24.) követő napokban került sor (korábban valószínűleg decemberben). Gyakori volt ugyanazon személyek újraválasztása (egymást követő években is), mivel minden nemzedékben csak néhány kanonok szakosodott e gyakorlatiasságot és rátermettséget igénylő feladatra. Feltűnő, hogy a 14. században a dékánok háromnegyede a főesperesek sorából került ki.³⁸

A 21–23 főnyi összeállításból levonva a három méltóságviselőt és a 13 főesperest, öt-hét főben állapíthatjuk meg az egyszerű kanonokok (vagy mesterkanonokok)³⁹ számát, akik a pusztá kanonokságon (és a hozzátartozó prebendán) kívül más javadalmat nem birtokoltak (legalábbis ebben a testületben).⁴⁰ A szakirodalom egy része csak őket nevezi kanonokoknak, ami azonban kétségtelenül hibás szemlélet, hiszen a források a többiek kapcsán is rendszeresen jelzik, hogy tisztségük mellett kanonoki javadalommal is rendelkeznek (*custos et concanonicus noster; archidiaconus de N. et canonicus ecclesie Transsilvane*, stb.). E szóhasználat mellett a *dignitariusok* dupla porciói, valamint a főesperesi jövedelmek kettőssége (a saját *archidiaconatusból* származó egyéni javadalom + a közös káptalani bevételek felosztásából származó kanonok rész) is jelzik, hogy az első esetben két külön típusú, a második esetben pedig egyenesen két különböző eredetű

³⁶ A korszakból ismert váltások: Torda > Kükküllő (Bertalan); Ózd > Telegd (Demjén nb. Benedek); Kolozs > Fehérvár („Nemes” János); Kézdi > Doboka (Adorján); Ugcso > Kraszna (Pál); Hunyad > Torda (Salamon, „Tót” Tamás és „Veres” Jakab); Kraszna > Ugcso > Doboka (Vince mg.); Telegd > Doboka (Borsa nb. László); Torda > Doboka („Veres” Jakab); Ugcso > Ózd (Ajakai „Veres” László); Kraszna > Doboka (István mg.) – ld. a főesperességeknél.

³⁷ Mindez nagyjából megfelel az alárendelt plébániák száma tekintetében (vö. EO II. térképmelléklet), továbbá a főesperesek által befizetett pápai tized (vö. MVH I/1. 105, 112–113, 118, 123–124, 135, 142) terén megmutatózó erőviszonyoknak is.

³⁸ Minderre ld. *Hegyi*: Dékánkanonoki tisztség.

³⁹ Az elnevezés arra utal, hogy őket a késő középkorban *magister* címmel jelölték, míg a méltóságviselőknél és a főespereseknél kijárt a *dominus* megszólítás (A veszprémi káptalan számadáskönyve 1495–1534. Krónika [1526–1558]. Javadalmak és javadalmak [1550, 1556]. [Közveteszi Kredics László–Madarász Lajos–Solymosi László.] Veszprém, 1997. p. XIII.). Az 1331. évi erdélyi jövedelemjegyzékben ez a megkülönböztetés egyáltalán nem jelenik meg, a későbbiekben is csak a méltóságviselőket (és csakis *dignitariusi* részük kapcsán) titulálják *dominusnak* (TTár 1911. 420–440.).

⁴⁰ Ez, persze, nem zárta ki, hogy – amint láttuk – más típusú (dékáni, iskolamesteri, jegyzői, vagy éppenséggel aléneklő- és alórkanonoki) feladatok ne vállalhattak volna.

funkcióról van szó, amelyek azonban már régóta tartósan összekapcsolódtak. A pápai bullák is fogalmilag megkülönböztetve adományozzák vagy rezerválják ezeket;⁴¹ továbbá előfordul, hogy valaki a már meglévő tisztség és kanonokság mellé kap ugyanott egy második kanonokságot,⁴² vagy tisztségéről ugyan lemond (nyilván egy máshol elnyert zsirosabb *dignitas* kedvéért), de kanonokságát megtartja (amivel utódja dolgát nehezíti meg).⁴³ Emiatt pedig van olyan eset is, hogy a kanonokság és *prebenda* adományozása késve követi a méltóság vagy főesperesség elnyerését.⁴⁴

A fenti esetek nemcsak arra figyelmeztetnek, hogy ne tévesszük össze a tisztséget a kanonoksággal, hanem alkalmassá is arra, hogy ne tekintsük olyan magától értetődőnek, hogy előbbi feltétlenül együtt járt az utóbbival. Az erdélyi okleveles anyagban is van erre utaló jel, hiszen Benedek éneklőkanonok (1378–1379) a káptalani méltóságsorokban végig úgy jelenik meg, mint aki nem rendelkezik kanonoksággal (*cantore, canonico non existente*).⁴⁵ Noha épp ez a lelkiismeretesen kitett megjegyzés bizonyítja, hogy a jelenség ritka lehetett, vagyis az e vonatkozásban hallgatással kísért tisztségviselőknél joggal feltételezhetjük a kanonokság meglétét, módszertanilag mégis az tűnik helyesnek, ha a *dignitariusok* és főesperesek esetében is külön regisztráljuk a kanonokságukra vonatkozó adatokat.

Teljesen elkülönül az eddig tárgyalt kategóriáktól a székes-egyház alsópapsága, vagyis a kórus tagjai, az oltárigazgatók és a kanonokok káplánjai (a három csoport, a sok személyes átfedés miatt, nem is válik el élesen egymástól). A karbelieket, akik a kanonokok helyett a tényleges liturgiai szolgálatot végezték, a felvett egyházi rendek alapján osztályozhatjuk. Az alsóbb renden levőket (*ostiarius, lector, exorcista, acolytus*) az oklevelek általában nem különböztették meg, az ilyeneket egységesen a klerikusnak (*clericus*) mondták. Ide számíthatjuk a székes-egyházi iskolában tanuló, még fel nem szentelt írástudó deákokat (*litteratus*) is. A nagyobb rendek közé tartozó alszerpapság (*subdiaconus*) és szerpapság (*diaconus*) már önállóan fordul elő a címzésekben. A papi rendek közül a legmagasabbnak számító áldozópapi címet mindig jelezték: erre a mi esetünkben eleinte a *sacerdos* terminust használták, melyet 1370-től minden átmenet nélkül a szabályosabb – korábban csak hamis oklevelekben⁴⁶ előforduló – *presbiter* kifejezés váltott fel.

⁴¹ Theiner I. 714; DF 289571; Bossányi II. 83, 437, 440. sz.; EO IV. 977. sz.; ASV, RegVat, vol. 273, fol. 323v; MVH I/3. 247. — Ha azonban a kedvezményezett már rendelkezik itt kanonoki javadalommal, elég csak tisztséget adni (Bossányi II. 134. sz.; DRH XV. 276. stb.).

⁴² Theiner I. 531 = EO II. 693. sz. (Bulcsú főesperesnek már 1320-tól volt erdélyi kanonoksága!); DRH C, XIV. 352–353. sz. (vö. EO IV. 977. sz.).

⁴³ Ld. a kanonokok között: Regulus és Tövisi Tamás, esetleg Székesfehérvári „Veres” Jakab esetét.

⁴⁴ Theiner I. 751; DRH C, XV. 245–246.

⁴⁵ DRH C, XV. 514, 548, 636 (utóbbinál olvasati hiba folytán szerepel a *canonicus nostri existenti* szó szerkezet, amelynek ilyen formában nemcsak hogy nincs mit keresnie a méltóságsor közepén, de nyelvtanilag is helytelen). — A jelenség még előfordul néhány éneklőkanonok és egy örkanonok kapcsán a Zsigmond-kor elején: Ub III. 117, 150, 160, 163, 166, 173, 180, 213; DL 4913, 104798; CDH X/2. 522. stb. — A fentiek értelmében tehát a *lector, cantor, custos* és *decanus* bevett magyar megfelelői ('olvasókanonok', 'éneklőkanonok', 'örkanonok' és 'dékánkanonok') tulajdonképpen félrevezetőek.

⁴⁶ Ub II. 37, 335 (vö. EO III. 361. sz., IV. 791. sz.).

A püspöki káplánoktól eltérően (akik között nemegyszer kanonokokot, sőt főespereseket is találunk)⁴⁷ a káptalan tagjai – amennyire ez a források töredékessége mellett megállapítható – a falusi papok vagy a karpapok közül verbuválták káplánjaikat. Ugyanez elmondható az ismert oltárigazgatókról is, akiknek tehát társadalmi státusza ekkor még nem emelkedett a karbeliek fölé. Igaz, kanonokságba való emelkedésük már a 14. század utolsó harmadától megfigyelhető,⁴⁸ a Zsigmond-kor végén pedig – az oltárok javára tett kegyes adományok felhalmozódásával párhuzamosan – a kanonokok számára is egyre vonzóbb lett az oltárigazgatói feladatok egyidejű vállalása.⁴⁹

3. Az Árpád- és Anjou-kori erdélyi káptalan személyzetére vonatkozó adatokat a fent bemutatott strukturák szerinti csoportosításban közlöm, szem előtt tartva a legfrissebb archontológiák eljárás módját és formai megjelenítését is. A káptalani rangsornak megfelelően tehát a méltóságviselők nyitják meg a sort, majd a főesperesek és a hivatalviselők következnek, valamennyien az egyes tisztségek szerinti csoportosításban, azon belül pedig időrendben.⁵⁰ Ezután jön a kanonokok sorozata, de ez már – a másoknál bevált módszert követve – ábcérendben. A fenti szakaszban elmondottak értelmében soraik között helyet kaptak mindazok a méltóságviselők és főesperesek is, akiknek kanonoki javadalmát *expressis verbis* említik a források. Az alsópapság tagjai közül a karpapok és a káplánok felsorolása szintén alfabetikus rendet követ, az oltárigazgatókat viszont oltáronként, azon belül kronologikusan közlöm. Minden szakasz elején felsorolom az adott témában eddig született archontológiai irodalmat.

Az egyes személyek tisztségviselésére vonatkozó adatok mindig az illető keresztnévvel kezdődnek, hiszen ez minden esetben értelemszerűen ismert, míg a – zárójelben közölt – azonosítók (előnév, ragadványnév vagy apa neve) a kor névhasználati szokásai miatt sokszor nem állapíthatók meg. Mivel egyházi személyek kapcsán a módszeresen kutatható, egyházi provenienciájú források csak a 15. század közepétől kezdtek feltüntetni a „családnevet”, korszakunkban a sok Miklós és János, de – kisebb mértékben – még a Lászlók, Mihályok, Péterek és Tamások elkülönítése és azonosítása is csaknem megoldhatatlan feladvány elé állítja a kutatót. Sokszor csak bonyolult mátrixok felállításával, a pályatípusok figyelembevételével lehetett az egyes adatok összetartozása vagy szétválasztása felől dönteni. A családhoz kapcsolás műveletében a kedvezményezett előnévét és apja nevét rendszeresen (igaz, gyakran eltorzult formában) kiíró pápai oklevelek mellett azokra a véletlenszerűen fennmaradt forrásokra támaszkodhattam, amelyek egy-egy kanonokot családi ügyek

⁴⁷ EO III. 764. sz.; Bossányi I. 81, 87. sz.; DRH C, XV. 358, 372, XVI. 649–650.

⁴⁸ ASV, RegAven, vol. 186, fol. 363v; EO IV. 1014. sz.; MVH I/3. 265, I/4. 195, 331, 450, 488.

⁴⁹ Lukcsics Pál: XV. századi pápák oklevelei. I–II. Bp., 1931–1938. (Olaszországi Magyar Oklevéltár 1–2.) II. 629–630. sz.; Ub V. 313; DF 292764.

⁵⁰ A mintául használt munkáktól eltértem annyiban, hogy eltekintettem az erdélyi vikáriusok (általános helynökök és Meszesen-túli helynökök) listáinak közlésétől: bár e tisztségek betöltői rendszerint valóban a káptalan tagjai közül kerültek ki, funkciójuk mégis inkább a püspöki intézményhez kapcsolja őket (akárcsak a segédpüspököket).

intézése közben említenek.⁵¹ Az alsópapság esetében még kilátástalanabb a helyzet: amennyiben nem viseltek különlegesebb keresztnévet, sok esetben az egy név alá gyűjtött adatok együvé tartozása is megkérdőjelezhető.⁵² Azonosításaimat többnyire külön jegyzetben indokoltam (kivéve, ha a probléma már a név után felsorolt adatok alapján megoldható). A méltóságot vagy főesperességet is viselt kanonokok azonosítását megalapozó források vagy érvek ellenben az adott tisztségnél keresendők.

Minden név után igyekeztem rövidítve feltüntetni a *magister* címet (ha előfordult), illetve az esetleges tanulmányi fokozatokat (mg. art., dr. decr., stb.).

Az egyes személyek hivatalviselése kapcsán a reális időpontok közlésére törekedtem, ami azt jelenti, hogy a hiteleshelyi jelentések vagy bírói kiadványok esetén nem az oklevél keltezését adtam meg, hanem az eljárást lefolytatásának, illetve annak a perbeli mozzanatnak az időpontját, melyben a szóban forgó kanonok ténylegesen részt vett kiküldöttként vagy a káptalan képviselőként.⁵³ A nem realizálódott pápai adományok dátumait *dőlttel* szedtem. Méltóság- és hivatalviselőknél, illetve főespereseknél (tekintettel a viszonylagos adatgazdagságra) csak hivatali idejük legkorábbi és legkésőbbi ismert dátumát tüntettem fel (a dékánoknál a hivatalviselésük kikövetkeztetett időkeretét is), helyetteseik, az egyszerű kanonokok és az alsópapság esetében azonban minden rendelkezésre álló adatot felsoroltam (a korszak végén tevékenykedő személyek esetében természetesen az 1387 utániakat is). Az általános gyakorlattól eltérően, a tisztséget is viselő kanonokok kapcsán nem elégedtem meg azzal, hogy az évköröket megadva a megfelelő helyre irányítsam az olvasót, hanem – a fentiekben kifejtett észrevételek jegyében – itt is felsoroltam minden pozitív adatot, a méltóságsorokból származó említések⁵⁴ kivételével (amennyiben nem kezdő vagy záró időpontot jelöltek).⁵⁵ Ez az eljárás ugyanakkor feleslegessé tette, hogy az egyes *dignitariusok*nál és főespereseknél jegyzetben soroljak fel „közbenső adatokat”.

A dátumok után zárójelben azok forrása szerepel. Külön jeleztem, ha az adat méltóságsorból (S), *datum per manus* formulából (D) vagy az illető saját kiadványából (K) származik, hiszen ennek ismerete befolyásolhatja értelmezésüket is.⁵⁶ Elsősorban az említett átfogó kiadványokra (EO, DRH C)

⁵¹ Ezért is jelentett nagy előnyt, hogy a munka során az EO és a DRH C köteteknek köszönhetően a korszak teljes erdélyi anyagára rálátásom nyílt.

⁵² Az összevonas kritériuma itt az volt, hogy az azonos névhez azonos papi rendfokozat tartozzon, az adatok között pedig ne legyen 10 évnél nagyobb hézag. A bizonytalanul összekapcsolódó adatsorok közé =? jel került.

⁵³ E különbségtétel indoklásául elegendő itt Benedek kolozsvári plébános és erdélyi kanonok esetére hivatkoznom, aki 1326. VII. 8-án a káptalan kiküldöttjeként jelen volt Zsuk birtok körülhatárolásánál, de mire IX. 13-án az erről szóló jelentést kibocsátották, elhalálozott (EO II. 569. sz.).

⁵⁴ Az erdélyi káptalani méltóságsorokban 1349 óta említik (eleinte következetenül, 1373-tól rendszeresen), hogy a felsorolt *dignitariusok* egyúttal kanonokok is voltak (*canonicis ecclesie nostre existentibus*). A formula bevezetése talán László káptalani jegyzőnek tulajdonítható, aki biztosan 1348/1349-ben került a kancellária élére (ld. ott).

⁵⁵ Ezek ugyanis az oszlopos kanonokok esetében indokolatlanul megnövelték volna a terjedelmet, anélkül, hogy valódi hasznot hoztak volna a kutatás számára.

⁵⁶ Pl. a méltóságsorok adatai a hivatalos álláspontot közvetítő egy tisztségek birtokosa kapcsán, de olykor csak késéssel reagálnak a változásokra.

hivatkoztam, kivéve, ha azokban a hivatkozott oklevél (tárgyánál vagy keltezésénél fogva, esetleg tévedésből) nem szerepelt, vagy a közlés a mi szempontjaink szerint nem kellőképpen pontos.⁵⁷ Ilyen esetekben más kiadványokra vagy közvetlenül az eredetire utaltam. A pápai okleveleknél eleve az látszott szerencsésebb megoldásnak, ha a teljes szövegű közléseket használok.

Az egyes személyek neve alatt, kisebb betűmérettel szedve, utaltam a párhuzamosan viselt javadalmakra és más funkciókra (az oszlopos kanonokoknál pedig helyetteseik nevére is). Nem elégedtem meg csupán a belső kereszthivatkozásokkal vagy a felhasznált oklevelekben előforduló egyéb tisztségek regisztrálásával, hanem külön kutatásokat folytattam az egyes karrierek feltárása céljából. Az évkörök megállapítása során is saját eredményeimre támaszkodtam, látatlanban csak az újabban megjelent archontológiáknak adtam hitelt.

Nem kétséges, hogy a teljességre való törekvés, a kiterjedt forrásfeltárás és a hosszas érlelődés ellenére is maradtak még tévedések vagy hiányosságok az alábbi adattárban. Mindezekkel együtt bízom abban, hogy kellőképpen szilárd alapot tud nyújtani az erdélyi káptalan 13–14. századi történetének további tanulmányozásához.

MÉLTÓSÁGVISELŐK

PRÉPOST

Vö. SchemTrans 1838. LVII–LVIII; *Zimmermann*: Zeugenreihe 139–142; MKatLex III. 205–206; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 400.

Sándor [1216. VII. 16. előtt] (Theiner I. 55)
1217. [V. 14. előtt] (ÁÚO VI. 380)⁵⁸

⁵⁹Miklós mg.

(Kán nb. id. László fia⁶⁰) 1265. s. d. (§: EO I. 257. sz.)
1273. II. 12. (D: RA II/2. 2350. sz.)⁶¹
Ifjabb királyi kancellár (1265), majd királynéi (1272) és királyi alkancellár (1272–1273).

⁵⁷ Az EO II–III. kötetekben gyakran előfordul, hogy a regesztából a tisztség mellől elmarad a kanonokság megemlítése; azonos értelemben jelennek meg a 'klerikus' és 'pap' terminusok; de a pápai bullák esetében is elmosódik a különbség a tényleges javadalomadomány és a váromány (*canonicatus sub expectatione prebende*) adományozása között. Az 1331. évi káptalani jövedelemjegyzéknél is a korábbi kiadást (TTár 1911. 406–413.) érdemes használni, mert az EO II. 708. sz. alatt közölt szövegből néhány sor kimaradt, egyes olvasatai és kiegészítései pontatlanabbak, ráadásul nehezebben is lehet áttekinteni.

⁵⁸ Meghalt 1225. V. 9. előtt (Theiner I. 55).

⁵⁹ Az 1235. XII. 18-án említett Péter egykori fehérvári (Albensem) prépost, noha erdélyi ügyben és az aradi és szebeni prépost társaságában szerepel (EO I. 181. sz.), Péter székesfehérvári préposttal (1230–1231) azonos.

⁶⁰ *Wertner Mór*: Újabb nemzeti kutatások. VIII. A Kán-nemzettség erdélyi vagy vajdai ága. *Turul*, 26 (1908) 125, 128.

⁶¹ Az esztergomi káptalan fenyegetés hatására érsekké választja (első említése: 1273. III. 1. – RA II/2. 2351. sz.), de a pápa nem ismeri el és továbbra is erdélyi prépostnak címezi (vö. EO I. 350, 355, 358. sz.), noha ott már utódját is megválasztották.

Kelemen	1276. [IX. 14. előtt] (EO I. 345. sz.) ⁶² 1286. [III. 19. körül] (§: EO I. 422. sz., l. 426. sz. is)	üresedés	1372. VI. 1. (§: EO IV. 1011. sz.) ⁷⁵ László dr. decr. (Kátai Miklós fia/ „Katho” ⁷⁶)
Mihály mg. (Bő nb. István co. fia ⁶³)	1287. s. d. (§: EO I. 432. sz.) 1296. IV. 17. (EO I. 546. sz., vö. 555. sz. is) ⁶⁴		1372. III. 29. (EO IV. 977. sz.) ⁷⁷ 1388. s. d. (<i>Entz: Székesegyház 170</i>) ⁷⁸
üresedés	1296. s. d. (§: EO I. 556–557. sz.)		OLVASÓKANONOK
István mg.	1298. II. 23. (§: EO I. 433. sz.) ⁶⁵ 1306. XI. 18. (§: EO II. 52. sz.)	János (?) Tamás	[1278]. s. d. (D: EO I. 272. sz.) ⁷⁹ 1286. [III. 19. körül] (§: EO I. 422. sz.)
Gergely mg.	1307. V. 19. (§: EO II. 63. sz.) 1313. V. 29. (§: EO II. 208. sz.)		ÉNEKLÓKANONOK
András (Balog nb. Szécsi Miklós fia ⁶⁶)	1317. VI. 29. (§: EO II. 276. sz.) 1320. III. 26. (§: EO II. 361. sz.) ⁶⁷		Vö. SchemTrans 1838. LX; <i>Zimmermann: Zeugenreihe 139–143; Békefi: Káptalani iskolák 115–118; Vekov: Locul de adeverire (Anexa 7).</i>
Miklós mg.	1321. V. 1. (§: AOkl VI. 109. sz.) 1330. XI. [12]. (SRH I. 499) ⁶⁸	Róbert	1213. s. d. (EO I. 62. sz.)
Domokos (Balog nb. Szécsi Péter fia ⁶⁹)	1331. V. 17. (§: EO II. 704. sz.) ⁷⁰ ⁷¹ 1357. III. 3. (§: EO III. 892. sz.) ⁷² Egri vikárius és kanonok (1356–1357).	Albert	1265. s. d. (§: EO I. 257. sz.) 1269. s. d. (§: EO I. 279. sz.)
János mg. (Esztergomi „Veres”)	1357. IV. 27. (DF 289571) ⁷³ 1371. X. 4. (§: EO IV. 946. sz.) ⁷⁴ Királyi káplán (1357–1364).	Regulus mg.	[1278]. s. d. (§: EO I. 272. sz.) ⁸⁰ 1286. [III. 19. körül] (§: EO I. 422. sz.) ⁸¹
		Gergely	1287. s. d. (§: EO I. 432. sz.) 1301. X. 20. (§: EO II. 9. sz.)
		üresedés	1303. VI. 9. (§: EO II. 28. sz.)
		Tamás mg.	1303. X. 28. (§: EO II. 33. sz.) 1313. X. 22. (EO II. 214. sz.)
		San(c)tus mg.	1317. VI. 29. (§: EO II. 276. sz.) 1343. IV. 3. (§: EO III. 124. sz.) István mg. succentor: 1317. III. 20. (EO II. 269. sz.) Péter succentor: 1340. II. 8. (EO III. 6. sz.)
		üresedés	1344. III. 17. (§: EO III. 190. sz.) 1344. III. 18. (§: EO III. 192. sz.)

⁶² Az őt említő 1268. évi oklevél (EO I. 272. sz.) valószínűleg 1278-ra keltezendő.

⁶³ EO I. 530. sz.

⁶⁴ 1296-ban erdélyi prépostsága mellett már zágrábi választott püspök is (EO I. 555. sz.), előbbiről feltehetően csak a – még ebben az évben elnyert – pápai megerősítése után mondott le.

⁶⁵ Tévesen (bizonyára az írnok hibájából) 1288. II. 15-re keltezve. István prépost következő említése: 1298. V. 28. (EO I. 568. sz.).

⁶⁶ EO II. 352, 639. sz. Vö. Temesváry 141.

⁶⁷ 1320. III. 1-jén már erdélyi *postulatus* püspök (feltehetően e napon választották meg – EO II. 352. sz.). A prépostságról azonban mindaddig nem mondott le, míg a pápa VII. 1-jén meg nem erősítette (Theiner I. 465–467).

⁶⁸ Elesett a havasalföldi hadjáratban.

⁶⁹ Theiner I. 683; Cameralia II. 986, 1412. sz. Vö. Temesváry 150–151.

⁷⁰ A pápa csak 1345. VIII. 27-én ismeri el (Theiner I. 683–684, vö. még MVH I/1. 443–444).

⁷¹ Az 1352. I. 13-án szereplő Imre prépost bizonyára tollhiba (*Dominicus* helyett *Emericus* – EO III. 638. sz.).

⁷² 1356. VII. 15-én már választott erdélyi püspök (EO III. 842. sz.), de formai hibákkal történt megválasztása miatt a pápai jóváhagyást csak 1357. II. 27-én kapja meg (uo. 889. sz.). Prépostságáról ezután mondott le. — Domokos 1357. V. 8-i saját oklevele (Zichy III. 62–64) valójában alighanem 1356-ra keltezendő, mert a bródi leánynegyed ügye ez év első felében zajlott, és októberben a felek egyezségével ért véget (uo. 16–18, 30–34), továbbá maga Domokos 1357 tavaszán Avignonban, a pápai udvarban tartózkodott, ahol IV. 24. előtt felszentelték (EO III. 901–902, 914, 916, 921–924, 926–927. sz.).

⁷³ A pápa I. Lajos király kérésére erdélyi préposttá nevezi ki (vö. Bossányi II. 83. és 301. sz.).

⁷⁴ Meghalt 1372. III. 29. előtt (EO IV. 977. sz.).

⁷⁵ I. Lajos király 1372. IV. 26-án káplánja: Szebeni Márton nagycsüri plébános részére kérelmezi a pápától az erdélyi prépostságot, de az akkorra már eladományozta (ASV, RegVat, vol. 268, fol. 259v = EO IV. 999. sz. [a regesztá szövege pontatlan]).

⁷⁶ DL 41096, 41980, 42549, stb.

⁷⁷ Pápai kinevezés időpontja.

⁷⁸ Sírkövén jelzett elhalálzási dátuma. Végrendelete 1387. VI. 5-én kelt (CDH X/1. 376–377).

⁷⁹ Az 1268. évi dátumú oklevelet, mely kései átíratban, illetve másolatokban maradt fenn, Jakó Zsigmond gyanúsak minősítette, mivel méltóság-sora erre az időpontra kétségtelenül hibás. A problémák azonban eltűnnek, ha a kelteztést 1278-ra emendáljuk.

⁸⁰ Az oklevél kelteztésének javítását az olvasókanonokoknál (79. jegyz.) indokoltuk. Regulus első biztos említése éneklókanonokként: 1279. VII. 1. (DL 38478).

⁸¹ Még 1288-ban is él, de ekkor már nem ő a *cantor* (EO I. 440. sz.).

Mihály mg. (Csesztvei Péter fia ⁸²)	1344. VI. 3. (§: EO III. 204. sz.) 1352. I. 13. (§: EO III. 638. sz.)
Benedek	1352. XII. 30. (§: EO III. 680. sz.) 1354. VIII. 28. (§: EO III. 763. sz.)
Mihály („Olasz”)	1355. XI. 7. (§: EO III. 815. sz.) 1357. III. 3. (§: EO III. 892. sz.) ⁸³
Miklós (Székesfehérvári Simon/Salamon fia)	1358. III. 24. (Bossányi II. 323. sz.) 1359. VI. 8. (Cameralia I. 409. sz.) ⁸⁴
Együttal székesfehérvári kanonok (1344–1361), erdélyi püspöki titkár (1358).	
András	1360. XII. 30. (§: EO IV. 85. sz.) 1372. VI. 1. (§: EO IV. 1011. sz.)
Balázs mg. karpap, vicesucceutor: 1363. XII. 16. (EO IV. 236, 238–239. sz.)	
László succutor: 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.)	
Tamás (Máté fia)	1373. V. 1. (§: DRH C, XIV. 360) ⁸⁵
üresedés	1375. III. 14. (§: DRH C, XIV. 542)
János (<i>de Lusseneto</i>)	1374. IX. 18. (ASV, RegVat, vol. 273, fol. 320v) ⁸⁶ 1377. V. 3. (§: DRH C, XV. 173) ⁸⁷
János (<i>de la Grange</i>)	1378. II. 10. (ASV, RegAven, vol. 204, fol. 238r) ⁸⁸
Együttal a római Szt. Marcell-egyház bíboros papja (1375–1378/1394)	
Benedek	1378. XI. 22. (§: DRH C, XV. 514) 1379. IX. 24. (§: DRH C, XV. 636)
üresedés	1380. V. 16. (§: DRH C, XV. 753) 1380. X. 13. (§: DRH C, XV. 784)
László (Szentkirályi Lőrinc fia ⁸⁹)	1382. I. 16. (§: DRH C, XVI. 151) 1394. X. 11. (§: DF 254979) ⁹⁰

⁸² EO III. 586, 590, 969. sz.; Cameralia II. 998a. sz.

⁸³ A pápai udvarban hunyt el 1357. V. 18. előtt (Bossányi II. 88. sz.), de a káptalani méltóságokban 1358. III. 24-ig szerepel (EO III. 949, 999. sz.).

⁸⁴ 1360. XI. 14-én már ózdi főesperes, lásd ott.

⁸⁵ Meghalt 1374. IX. 19. előtt (MVH I/1. 519).

⁸⁶ Pápai kinevezés időpontja. Vö. még MVH I/1. 519.

⁸⁷ Meghalt 1378. II. 10. előtt (lásd alább).

⁸⁸ Pápai kinevezés időpontja. Javadalmát nem sikerült ténylegesen elfoglalnia, mivel az avignoni pápa (VII. Kelemen) táborához csatlakozott, míg a magyar királyság a római pápa (VI. Orbán) híve maradt.

⁸⁹ Származását lásd a küküllői főesperességnél. Apja nevére: MVH I/3. 247.

⁹⁰ A pápa már 1394. II. 14-én lemondásával számol, cserében a számára biztosított várományért és méltóságért (MVH I/3. 247). 1396. III. 10-én már szolnoki főesperes (DF 277432).

ÖRKANONOKOK

Vö. SchemTrans 1838. LXI; *Zimmermann*: Zeugenreihe 139–143; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7).

András 1265. s. d. (§: EO I. 257. sz.)
1286. [III. 19. körül] (§: EO I. 422. sz.)

Pál 1287. s. d. (§: EO I. 432. sz.)
1300. VII. 1. (§: EO I. 595–596. sz.)

Vince 1301. X. 20. (§: EO II. 9. sz.)⁹¹
1320. III. 26. (§: EO II. 361. sz.)

Tamás („Custos”) 1321. V. 1. (§: AOkl VI. 109. sz.)
1343. IV. 3. (§: EO III. 124. sz.)⁹²

Általános püspöki helynök (–1329, 1337–1347).
János subcustos: 1347. VII. 8 előtt (EO III. 411. sz.)

Loránd
(Ákos nb. Illyei András fia⁹³) 1344. III. 17. (§: EO III. 190. sz.)
1363. XII. 9. (§: EO IV. 232. sz.)

üresedés 1364. IV. 30. (§: EO IV. 273. sz.)

Péter (Lőrinc fia⁹⁴) [1365]. VIII. 1. (§: EO IV. 383. sz.)
1395. IV. 24. (§: DL 4913)⁹⁵

Péter krakkói plébános, subcustos: 1377. I. 28., I. 30., II. 6. (DRH C, XV. 358, 372).

FŐESPERESEK

DOBOKAI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXIII; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sälägean*: Transilvania 400.

János (?) 1213. s. d. (RV 6. sz.)

Domokos 1309. VII. 24. (EO II. 133. sz.)
1335. XI. 1. (MVH I/1. 135)

Péter („Frízöldi”) [1345 előtt]⁹⁶

Péter (György fia) 1346. V. 21. (AOkl XXX. 401. sz.)⁹⁷

⁹¹ Az átiratban fennmaradt 1299. IX. 21-i oklevél is örkanonoknak mondja (EO I. 584. sz.), de több más ekkori eredeti okmány szerint e tisztet Pál töltötte be (EO I. 576, 589/8, 595–596. sz.). Ezért a szóbanforgó oklevél – a tüzetesebb vizsgálatig – gyanúsnak minősítendő, annál is inkább, mert méltóságsora megegyezik az 1300. V. 3-ra keltezett hamisítványával (EO I. 594. sz.).

⁹² 1344. X. 20-án már fehérvári főesperes, lásd ott.

⁹³ EO III. 714. sz.

⁹⁴ MVH I/4. 331.

⁹⁵ Nem sokkal ezután meghal (vö. MVH I/4. 331, 366).

⁹⁶ Meghalt 1346. V. 21. előtt több mint egy évvel (ld. alább).

⁹⁷ A pápa jelöltje. Nem sikerült elfoglalnia a tisztséget.

Adorján („Kézdi”)	1346. V. 21. (AOkl XXX. 401. sz.) ⁹⁸	János mg. („Nemes”)	1315. VI. 5. (EO II. 232. sz.) 1340. III. 16. (EO III. 11. sz.) ¹⁰⁹
Mihály („Nyírott”)	1352. VIII. 13. (EO III. 664. sz.) 1354. V. 18. (EO III. 756. sz.) ⁹⁹	Általános püspöki helynök (1330–1333).	
Vince (Demeter fia)	1357. V. 18. (Bossányi II. 87. és 305. sz.) ¹⁰⁰	¹¹⁰ Vilmos (de la Jugié ¹¹¹) (1.)	1343. X. 21. (Bossányi I. 56. sz.) 1345. IX. 24. (Theiner I. 686) ¹¹²
Ugocsbai főesperes (1351 v. 1357–1358)		Bíboros, számtalan főesperesség és javadalom birtokosa (lásd alább).	
Benedek (Falkosi Illés fia ¹⁰¹)	[1357. IV. 30.] (ASV, RegAven, vol. 136, fol. 115r) ¹⁰² 1360. VII. 11. (EO IV. 51. sz.)	Tamás mg. („Custos”)	1344. X. 20. (EO III. 227. sz.) ¹¹³ 1353. X. 6. (Theiner II. 5) ¹¹⁴
László		Általános püspöki helynök (1337–1347).	
(Borsa nb. Loránd vajda fia ¹⁰³)	1364. XI. 5. (EO IV. 343. sz.) 1372. VI. 1. (§: EO IV. 1011. sz.)	István	
Váradai kanonok (1322–1367).		(Csornai/ Kanizsai Lőrinc fia)	1345. IX. 24. (Theiner I. 686) ¹¹⁵ 1345. IX. 30. (Bossányi I. 223. sz.) ¹¹⁶
Tamás mg. art. („Tót”)	1374. X. 18. (MVH I/1. 518) ¹⁰⁴	Vilmos (de la Jugié) (2.)	1345. X. 20. (Bossányi I. 259. sz.) ¹¹⁷ 1374. IV. 28. (HC I. 18) ¹¹⁸
üresedés	1378. XII. 6. (DRH C, XV. 515)	A római Cosmedin-i Szűz Mária-egyház bíboros diakónusa (1342–1368), majd a Szt. Kelemen-egyház bíboros papja (1368–1374), a pécsi (1344–1363), titeli (1344–1374) és esztergomi (1350/1352–1374) prépost.	
István (Cantor/ Miklós fia)	1378. XI. 22. (Bossányi II. 440. sz.) ¹⁰⁵	Péter (de Vergne)	1374. VII. 10. (DF 290984) ¹¹⁹ 1377. V. 5. (DRH C, XV. 183) ¹²⁰
János dr. decr. (Szepesi Jakab fia)	1378. IV. 22. (DRH C, XV. 395) ¹⁰⁶ 1391. IX. 16. (CDH X/1. 757) ¹⁰⁷	A római Via Lata-i Szűz Mária-egyház bíboros diakónusa (1371–1403), titeli prépost (1374–1378).	
Királyi kápolnaispán (1387–1392).		Leo, dr. decr. (Nagycsúri Adalbert fia, Goblin püspök testvére ¹²¹)	1383. IV. 17. (Ub II. 575, vö. uo. 577) 1399. VIII. 11. (MVH I/4. 148) ¹²²
FEHÉRVÁRI FŐESPERES			
Vö. SchemTrans 1838. LXII–LXIII; <i>Vekov</i> : Locul de adeverire (Anexa 7); <i>Sälägean</i> : Transilvania 400.			
Agapét	1277. II. 21. (EO I. 349. sz.) ¹⁰⁸		
István mg.	1297. I. 20. (EO I. 560. sz.) 1303. VI. 26. (AOkl I. 415. sz.)		
Királyi alkancellár (1300–1301).			

⁹⁸ A pápa eljárást indít ellene és Szécsi András püspök ellen, mivel nem ismerték el jelöltjét és több mint egy éve ellene szegülnek.

⁹⁹ Még András püspök halála (1356. IV) előtt lemondott, és beállt premontrai szerzetesnek a váradhegyfoki egyházban (ASV, RegAven, vol. 136, fol. 115r; Bossányi II. 87. sz.).

¹⁰⁰ A pápa ekkor nevezi ki Domokos püspök kérésére, de végül nem foglalja el a tisztséget, megmarad ugocsbai főesperesnek.

¹⁰¹ Származására lásd még Bossányi I. 75, 224, 232. sz.

¹⁰² A pápa megerősíti a Szécsi András erdélyi püspök által már neki adományozott főesperességben. A bulla keltezésére: Bossányi II. 302. sz.

¹⁰³ Származására lásd tegledi főesperességét.

¹⁰⁴ Pápai rezerválás időpontja. 1378. XI. 22. előtt leteszik, eretnokség vádjával (vö. Bossányi II. 440. sz.).

¹⁰⁵ Pápai kérelmezés időpontja. Nem sikerül elfoglalnia.

¹⁰⁶ Királyi parancs az erdélyi püspökhöz, hogy nevezze ki. 1378. XII. 6-án Kátai János udvari familiárist küldik a javadalom kormányzására, amíg az uralkodó jelöltje pápai megerősítést nem nyer (DRH C, XV. 515).

¹⁰⁷ 1395. I. 1-jén már választott zágrábi püspök (Cameralia I. 110. sz.).

¹⁰⁸ Meghal, amikor a szászok feldűlják a gyulafehérvári katedrális.

¹⁰⁹ Meghalt 1343. VII. 29. előtt (EO III. 158. sz.).

¹¹⁰ A pápai tizedjegyzékben (MVH I/1. 91) említett Péter fehérvári főesperes, enyedi plébános valójában csak (al)esperes volt.

¹¹¹ VI. Kelemen pápa unokaöccse.

¹¹² Pápai engedéllyel elcseréli a főesperességet a bácsi lectorságért Kánizsai Istvánnal.

¹¹³ András erdélyi püspök nevezi ki a főesperességbe, sokáig nem ismerve el a pápa jelöltjét.

¹¹⁴ 1355. V. 20-án már szolnoki főesperes, lásd ott.

¹¹⁵ A javadalmat cserével szerzi (a bácsi olvasókanonokságért).

¹¹⁶ Visszaadja a főesperességet de la Jugié Vilmosnak a budai prépostságért (1345–1356) és egy váradai javadalomért cserébe.

¹¹⁷ A IX. 24-i csere érvénytelenítését kéri és kapja meg. Ténylegesen csak 1353–1355 között kerül a javadalom birtokába.

¹¹⁸ Halálának napja. Arra, hogy a fehérvári főesperességet egészen eddig viselte: DF 290984.

¹¹⁹ Pápai kinevezés az elhunyt de la Jugié Vilmos javadalmaiba (vö. MVH I/1. 513).

¹²⁰ Mivel ekkor erdélyi kanonokságot kérelmez „Rétor” László részére, feltételezhető, hogy még birtokolta itteni főesperességét, melyet talán 1378-ban, a nagy egyházszakadás következtében veszített el, mivel az avignoni ellenpápa támogatta. Meghalt 1403. X. 6-án (HC I. 52).

¹²¹ Ub II. 481–482, 575, 577.

¹²² Meghalt 1402. XI. 5. előtt (Ub III. 284).

HUNYADI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXIV; MKatLex V. 107; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 400.

Ceba	1265. s. d. (§: EO I. 257. sz.)
Illés/Éliás mg.	1307. XI. 1. (EO II. 71. sz.) 1318. V. 10. (EO II. 293. sz.)
Salamon mg.	1327. V. 10. (§: EO II. 593. sz.) ¹²³
Miklós mg. (Gyalui? ¹²⁴)	1329. V. 13. (EO II. 646. sz.) 1336. IV. 8. (§: EO II. 891. sz.) ¹²⁵
László mg. ¹²⁶	1353. I. 20. (EO III. 701. sz.) 1360. X. 6. (EO IV. 57. sz.)
Tamás mg. art. („Tót”)	1363. XII. 9. (§: EO IV. 232. sz.) 1371. III. 20. (§: EO IV. 913. sz.) ¹²⁷
Jakab ([Székesfehérvári] „Veres”)	1371. X. 15 (MVH I/1. 518) ¹²⁸ 1372. V. 23 (EO IV. 1013. sz.) ¹²⁹

KÉZDI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXV; MKatLex VI. 735; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 400.

Hylarius	1199. XII. 15. (EO I. 27. sz.) ¹³⁰
Miklós mg.	1308. IV. 29. (EO II. 81. sz.) 1309. VII. 24. (EO II. 133. sz.)
Adorján mg.	1316. IV. 18. (EO II. 261–262. sz.) 1341. IX. 5. (EO III. 70. sz.) ¹³¹
¹³² Péter mg.	1349. IX. 14. (EO III. 527. sz.) 1362. V. 26. (§: EO IV. 157. sz.) ¹³³

¹²³ 1329. III. 21-én már tordai főesperes, lásd ott.

¹²⁴ Feltételezhető származására lásd TTár 1911. 406–413.

¹²⁵ Valószínűleg azonos az 1339. II. 24-től adatolható kolozsi főesperessel, lásd ott is.

¹²⁶ Az 1355. VI. 23-i oklevélben (EO III. 798. sz.), valószínűleg az írrok hibájából, Miklós szerepel hunyadi főesperesként.

¹²⁷ 1371. X. 15-től tordai főesperes, lásd ott. Valószínűleg ezen a napon mondott le hunyadi főesperességéről.

¹²⁸ Servitiumot fizet.

¹²⁹ 1377. I. 30-án már tordai főesperes, lásd ott.

¹³⁰ Pápai megerősítés időpontja.

¹³¹ Valószínűleg még 1346. V. 21-én is kézdi főesperes, amikor Kézdi Adorján néven a püspök jelöltje a dobokai főesperességre, de a pápa nem fogadja el (Theiner I. 714, vö. AOkl XXX. 401. sz.)

¹³² A pápai tizedjegyzékben (MVH I/1. 105) említett Dico kézdi főesperes, dálnoki pap valójában csak (al)esperes volt.

¹³³ Valószínűleg még az év végén elhalálozott, mert dékáni évét nem töltötte ki, lásd ott.

KOLOZSI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXV; MKatLex VII. 96–97; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 400.

Henrik mg.	1199. XII. 15. (EO I. 26. sz.) ¹³⁴
Péter mg.	1294. s. d. (§: EO I. 531–532. sz.)
János mg. („Nemes”)	1308. IV. 29. (EO II. 81. sz.) 1312. IV. 19. (EO II. 196. sz.) ¹³⁵ Püspöki protonotarius/kancellár (1312).
Mihály mg. (Ákos nb. Torockói Ehellős fia)	1321. V. 6. (EO II. 396. sz.) 1333. X. 31. (MVH I/1. 118)
Miklós mg. (Gyalui?)	1339. II. 24. (EO II. 1031. sz.) 1357. III. 3. (§: EO III. 892. sz.)
Péter mg. (Szepesi? ¹³⁶)	1363. s. d. (EO IV. 242. sz.) 1386. IX. 20. (§: Teleki I. 215) ¹³⁷

KRASZNAI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXVI; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 400.

Compoltus	1214. s. d. (RV 76. sz.)
János	1286. s. d. (EO I. 424. sz.)
San(c)tus	1309. IV. 9. (EO II. 104. sz.) 1309. VII. 24. (EO II. 133. sz.) ¹³⁸
Pál	1329. VII. 27. (§: EO II. 657. sz.) 1340. III. 3. (§: EO III. 9. sz.)
Vince mg. (Demeter fia)	1345. II. 20. (EO III. 244. sz.) 1347. VI. 21. (EO III. 1126. sz.) ¹³⁹
Tamás bacc. decr. (Tövisi Simon fia)	1354. XII. 24. (Theiner II. 17) 1357. V. 9. (Bossányi II. 81. sz.) ¹⁴⁰ Váradi kanonok (1354–1357), ózdi főesperes (1356–).

¹³⁴ Pápai megerősítés időpontja.

¹³⁵ 1315. VI. 5-én már fehérvári főesperes, lásd ott.

¹³⁶ Tekintetbe véve az időpontok egyezését és habitusuk hasonlóságát, nagy valószínűséggel azonosítható a későbbi tordai főesperessel (vö. MVH I/3. 323, I/4. 366).

¹³⁷ Ha fenti azonosításunk helytálló, 1387. VI. 27-től tordai főesperes (Bánffy I. 402).

¹³⁸ 1317. VI. 29-én már éneklőkanonok, lásd ott.

¹³⁹ 1351. V. 30. és 1352. IV. 24-i említések (EO III. 606, 648. sz.) is főesperes, de nem tudni, hogy még Krasznanban vagy már Ugocsában. Legkésőbb 1357. V. 18-tól ugocsai főesperes, lásd ott.

¹⁴⁰ Pápai kinevezése az esztergomi Szt. Tamás-egyház prépostjává. Főesperességét testvére kapja (lásd alább).

Simon (Tövisi Simon fia) 1357. V. 9. (Bossányi II. 82, 303. sz.)¹⁴¹
1370. VI. 27. (EO IV. 864. sz.)
Váci kanonok (1353–1363).

Miklós (Pál fia) 1375. IV. 11. (DRH C, XIV. 543)¹⁴²

István bacc. art. (Miklós fia) 1377. VI. 22. (DRH C, XV. 262)¹⁴³
1390. IX. 22. (ZsO I. 1667. sz.)

KÜKÜLLŐI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXVII; MKatLex VII. 568; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sälăgean*: Transilvania 401.

Bertalan 1277. II. 21. (EO I. 349. sz.)¹⁴⁴

János mg. (Bogátradvány
nb. Berke fia¹⁴⁵) 1300. X. 13. (EO I. 599. sz.)
1322. IV. 7. (AOkl VI. 519. sz.)¹⁴⁶

Vajdai protonotárius (1303–1306), püspöki kancellár (1306–1307), királyi alkancellár és székesfehérvári prépost (1307–1322), esztergomi kanonok (1309–1317).

Chama mg.
(Blinjai¹⁴⁷ Tamás fia) 1324. VII. 7. (Theiner I. 496)
1335. XI. 1. (MVH I/1. 135)¹⁴⁸

N-i prépost (1327–1335) és kalocsai érseki helynök (1327).

István mg. (Simon fia) 1346. [V. 5. után] (EO III. 330. sz.)
1346. IX. 13. (EO III. 353. sz.)¹⁴⁹

János (Tótsolymosi
„Apród” Miklós fia¹⁵⁰) 1355. III. 15. (ASV, RegAven, vol. 131,
fol. 538r)¹⁵¹
1393. IX. 14. (DL 42549)¹⁵²

Királyi speciális káplán (1359–1379), esztergomi érseki helynök (1363–1366, 1378–1387), erdélyi általános püspöki helynök (1368–1376), esztergomi kanonok (1379–1383).

¹⁴¹ Pápai kinevezés időpontja.

¹⁴² Meghalt 1377. VI. 22. előtt (DRH C, XV. 262). Származására: uo.

¹⁴³ Pápai kinevezés időpontja. Közben a dobokai főesperességet is kérvényezi (1378. XI. 22. – Bossányi II. 440. sz.), de a jelek szerint nem nyeri el.

¹⁴⁴ Meghal, amikor a szászok feldőlják a gyulafehérvári katedrális.

¹⁴⁵ AOkl IV. 679, V. 343, 975, VI. 183, 194. sz.

¹⁴⁶ 1322. V. 28-án már nincs életben, mert már László titeli prépost tölti be az alkancellári tiszteletet, és egyúttal székesfehérvári választott prépostnak is mondják. (AOkl VI. 594. sz.)

¹⁴⁷ Vö. C. Tóth: Bács-kalocsai archontológia 30.

¹⁴⁸ 1336. VII. 25-én már bácsi prépost (C. Tóth: Bács-kalocsai archontológia 30).

¹⁴⁹ 1355. VI. 14. előtt hal meg, Tótsolymosi Apród János közvetlen elődje (Bossányi II. 57. sz.).

¹⁵⁰ Származására: EO IV. 25, 404, 667. sz., stb.

¹⁵¹ Az 1355. VI. 14-i pápai megerősítésből (EO III. 796. sz.) tudjuk, hogy Szécsi András erdélyi püspök nevezte ki küküllői főesperessé. Ez biztosan 1354-ben történt, mivel a bulla azt is említi, hogy ekkor lemondott korábbi javadalmáról, az egri olvasókanonokságról, ahol utoljára 1354. VI. 13-án adatható (DL 89317), XI. 11-én pedig már itteni utódját, Imrét említik (DL 2328).

¹⁵² 1394. XII. 10. előtt kevéssel halt meg (vö. ZsO I. 3969. sz.).

ÓZDI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXVII; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sälăgean*: Transilvania 400.

Mihály 1277. II. 21. (EO I. 349. sz.)¹⁵³

Tiba (?) [1278]. s. d. (§: EO I. 272. sz.)¹⁵⁴

András 1286. s. d. (EO I. 424. sz.)

Lőrinc mg. [1299. VII. 19. előtt] (EO I. 578. sz.)
1303. III. 7. (EO II. 22. sz.)

Benedek mg. (Demjén
nb. Bökény fia¹⁵⁵) 1308. XI. 14. (EO II. 86. sz.)
1317. VII. 8. (EO II. 278. sz.)¹⁵⁶

Általános püspöki helynök (1313–1322).

János mg.¹⁵⁷ („Szöke”¹⁵⁸) 1319. IX. 6. (EO II. 280. sz.)¹⁵⁹
1339. II. 19. (EO II. 1028/2. sz.)¹⁶⁰

Péter mg.
(Szécsi Dénes bán fia¹⁶¹) 1357. V. 18. (Bossányi II. 312. sz.)¹⁶²
1357. VIII. 27. (EO III. 949. sz.)¹⁶³

Miklós (Székesfehérvári
Simon/ Salamon fia) 1360. XI. 14. (Cameralia I. 416. sz.)¹⁶⁴
1372. IV. 4. (EO IV. 996. sz.)¹⁶⁵

Egyúttal székesfehérvári kanonok (1344–1361).

János (*de Lusseneto*) 1376. IV. 5. (DRH C, XV. 28)¹⁶⁶
Éneklőkanonok (1374–1377).

László (Ajakai „Veres”
Péter fia¹⁶⁷) 1377. VII. 1. (DRH C, XV. 276)¹⁶⁸
1390. XI. 12. (K: Wass 204. sz.)¹⁶⁹

Általános püspöki helynök (1377–1382, 1389–1390).

¹⁵³ Meghal, amikor a szászok a gyulafehérvári feldőlják katedrális.

¹⁵⁴ Az oklevél keltezésének javítását az olvasókanonokoknál (79. jegyz.) indokoltuk.

¹⁵⁵ EO II. 275, 277–278. sz.

¹⁵⁶ 1318. V. 3-án már telegdi főesperes, lásd ott.

¹⁵⁷ Egy alkalommal tévesen Jakabnak mondják (MVH I/1. 118).

¹⁵⁸ Bossányi II. 86. sz.; TTár 1911. 407–410, 412–413.

¹⁵⁹ *Annatát* fizet.

¹⁶⁰ Meghalt 1357. V. 18. előtt jóval (Bossányi II. 86. sz.).

¹⁶¹ Származására az alábbiakon kívül lásd még Bossányi II. 107. sz.

¹⁶² Pápai kinevezés időpontja.

¹⁶³ Meghalt 1360. XI. 14. előtt (vö. Bossányi II. 287. sz.).

¹⁶⁴ Főesperessége közelebbi megnevezése nélkül említik. A pápa 1361. I. 30-án erősíti meg az ózdi főesperességben (Bossányi II. 287. és 357. sz.).

¹⁶⁵ Meghalt kevéssel 1376. IV. 5. előtt (ASV, RegVat, vol. 289, fol 159v). Vö. DRH C, XV. 276 is.

¹⁶⁶ Pápai kinevezés időpontja. Valószínűleg végül nem foglalja el.

¹⁶⁷ DRH C, XVI. 502, 527; MVH I/3. 224.

¹⁶⁸ Pápai kinevezés időpontja.

¹⁶⁹ Meghalt 1393. IX. 21. előtt (MVH I/3. 224).

János (Újvárosi Miklós fia¹⁷⁰) 1378. XI. 22. (Bossányi II. 439. sz.)¹⁷¹
Királynéi káplán, dévai plébános (1378–1391), telegdi főesperes (1378–).

SZATMÁRI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXXIV; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); MKatLex XII. 625.

Oltuman 1213. s. d. (RV 23. sz.)

¹⁷²Ábel erdődi főesperes 1215. s. d. (RV 124. sz.)

János (Kigyey¹⁷³) 1262. s. d. (HO VI. 232)
1268. s. d. (CDH VII/1. 347)

Miklós (Káta nb.
Lázári Gábor fia¹⁷⁴) [1281]. VII. 1. (Zichy I. 46¹⁷⁵)
1303. V. 20. (EO II. 27. sz.)¹⁷⁶

Gáspár (*de Montefia*) 1309. VII. 4. (AOkl II. 689. sz.)
1309. VII. 24. (EO II. 159. sz. Lásd még 133. sz.)
Cumae-i kanonok (1308–1317), Gentilis bíboros káplánja (1309–1310).

Bulcsú (Óbudai Péter fia) [1320. IV. 13. körül] (EO II. 362. sz.)
1349. X. 25. (EO III. 536. sz.)
Káptalani iskolamester (?) (1331).

Imre (Cudar Domokos fia) 1363. I. 2. (EO IV. 182. sz.)
1367. IX. 24. (MVH I/1. 511–512)¹⁷⁷

István (Lippai János fia) 1368. VIII. 31. (MVH I/1. 517)¹⁷⁸
Aradi örkanonok (1368–1369), csanádi kanonok (–1369).

Bottonus ([Lengyelországi
„Szőke” Peregrinus fia¹⁷⁹) 1373. V. 4. (MVH I/1. 519)

Bereck 1383. VIII. 23. (Ub II. 584)
1388. II. 7. (Ub II. 622)

¹⁷⁰ Származását lásd telegdi főesperességénél.

¹⁷¹ Veres László ellenében kérelmezik számára a főesperességet. Nem tudja elfoglalni, továbbra is csak dévai plébánosnak mondják: 1389. XI. 16. (MVH I/3. 33), 1391. VII. 15. (Ub III. 36).

¹⁷² A szintén 1215-ben említett Gábor főesperes (RV 145. sz.) valójában (al) esperes volt (uo. 126. sz.).

¹⁷³ Pál fiainak: Bertalannak és Gergelynek a nagybátyja (CDH VII/1. 347–348), akik Kigyén birtokoltak (l. *Németh Péter*: A középkori Szatmár megye települései a XV. század elejéig. Așezările comitatului medieval Satu Mare până la începutul secolului al XV-lea. Nyíregyháza, 2008. 141, 307).

¹⁷⁴ Származására lásd *Engel*: Genealógia, Káta nem, 3. tábla (Csarnavodai /Surányi ág).

¹⁷⁵ A pontos évszám megállapítására: ÁMTF I. 548.

¹⁷⁶ 1309. VII. 24-én már ugocsai főesperes (?).

¹⁷⁷ A pápa kalocsai prépostnak nevezi, de szatmári főesperességét is megtarthatta.

¹⁷⁸ Pápai kinevezés időpontja.

¹⁷⁹ Származására: MVH I/3. 148 (vö. uo. I/1. 512). Apja nevét lásd kanonok-ságánál. Vö. még C. *Tóth*: Bács-kalocsai archontológia 83.

SZOLNOKI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXXIV–LXXV; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 400–401; MKatLex XIII. 397.

Farkas 1214. s. d. (RV 94. sz.)

Regulus 1265. s. d. (§: EO I. 257. sz.)¹⁸⁰

Miklós 1300. I. 6. (EO I. 592. sz.)
Püspöki jegyző (1300).

Gergely 1308. IV. 29. (EO II. 81. sz.)
1309. VII. 24 (EO II. 133. sz.)

Péter 1318. I. 8 (EO II. 283. sz.)
1320. VI. 2 (EO II. 370. sz.)

László 1332. XI. 1 (MVH I/1. 112)
1341. X. 31 (EO III. 79. sz.)
N-i prépost (1331–1335), váradi kanonok (1332–1336).

Tamás („Custos”) 1355. V. 20 (EO III. 785. sz.)
1355. VI. 19 (EO III. 798. sz.)¹⁸¹

Tamás (Tövisi Simon fia) 1356. XI. 30 (ASV, RegAven, vol. 132,
fol. 287r)¹⁸²
Váradi kanonok (1354–1357), krasznai főesperes (1354–1357).

Miklós (György fia) 1356. XI. 8 (EO III. 870. sz.)¹⁸³
1385. V. 4 (DRH C, XVI. 607)

TELEGDI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXXI–LXXII; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7); *Sălăgean*: Transilvania 401; MKatLex XIII. 759.

J. (1235) 1235. XI. 8. (EO I. 179. sz.)
1235. XI. 13. (EO I. 180. sz.)

Kilián dr. decr. 1288. III. 24. (EO I. 439. sz.)
1301. X. 6. (K: EO II. 8. sz.)¹⁸⁴

Miklós mg.
(Szentpéteri Dénes fia) 1303. III. 7. (EO II. 22. sz.)
1309. IX. 19. (MVH I/2. 168)

¹⁸⁰ 1278-tól már éneklőkanonok, lásd ott.

¹⁸¹ Meghal 1356. XI. 30. előtt (Bossányi II. 135, 151, 324, 331. sz.).

¹⁸² A pápa megerősíti a Szécsi András erdélyi püspök által már neki adott főesperességben. Ténylegesen azonban nem foglalja el.

¹⁸³ A pápai megerősítést csak 1358. III. 24-én kapja meg (Bossányi II. 135, 151, 324, 331. sz.).

¹⁸⁴ Végrendelkezik. 1308. V. 1-jén néhaiként említik (EO II. 81. sz.).

Benedek mg.
(Demjén nb. Bökény fia¹⁸⁵) 1318. V. 3. (EO II. 293. sz.)¹⁸⁶
1333. VI. 24. (MVH I/1. 113. vö. uo.
90, 117)¹⁸⁷

Általános püspöki helynök (1313–1322).

¹⁸⁸István mg. (Szentgyörgyi
Lőrinc fia¹⁸⁹) 1342. IV. 29. (EO III. 85. sz.)
1347. IV. 23. (EO III. 384. sz.)

László (Borsa nb. Loránd
vajda fia¹⁹⁰) ¹⁹¹1353. I. 20. (EO III. 701. sz.)
1361. VII. 19. (§: EO IV. 122. sz.)¹⁹²

Várad kanonok (1322–1367).

János (Dályai¹⁹³) 1363. s. d. (EO IV. 242. sz. Vö. még
168. sz. is)
1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.)¹⁹⁴

János (Újvárosi Miklós fia¹⁹⁵) 1378. XI. 22. (Bossányi II. 437. sz.)¹⁹⁶
Királynéi káplán, dévai plébános (1378–1391), ózdi főesperes
(1378–).

TORDAI FŐESPERES

Vö. SchemTrans 1838. LXXIII; *Vekov*: Locul de adevirire (Anexa 7); *Sälägean*: Transilvania 401; MKatLex XIV. 166.

Bertalan [1274. VI. 25. előtt] (EO I. 328. sz.)¹⁹⁷

Saul mg. (Tyukod nb.
Gerendi Sámson fia¹⁹⁸) 1288. VI. 8. (DF 277193)
1309. VII. 24. (EO II. 133. sz.)

Általános püspöki helynök (1308–1309).

Miklós mg. 1318. V. 21. (§: EO II. 294. sz.)
1320. VIII. 6. (Cameralia II. 1410. sz.)

Salamon mg. 1329. III. 21. (§: EO II. 638. sz.)
1361. I. 10. (ASV, RegAven, vol. 145,
fol. 513r)¹⁹⁹

Általános püspöki helynök (1349–1360).

László mg.
(Cibak Miklós fia²⁰⁰) 1367. I. 8. (EO IV. 575. sz.)²⁰¹

Tamás mg. art. („Tót”²⁰²) 1371. X. 15. (MVH I/1. 518)²⁰³

Jakab (Székesfehérvári
András fia²⁰⁴) 1377. I. 30. (DRH C, XV. 116)

UGOCSAI (ELŐBB SÁSVÁRI) FŐESPERES²⁰⁵

Vö. SchemTrans 1838. LXXIII; *Vekov*: Locul de adevirire (Anexa 7);
MKatLex XIV. 446.

Ivánka sásvári főesperes 1264. III. 13. (EO I. 244. sz.)
Vinci plébános (1264–).

Jakab sásvári főesperes 1292. s. d. (DL 50546)

Miklós (Káta nb. Lázári
Gábor fia?) [1309. VII. 24.] (EO II. 159. sz. Vö.
uo. 133. sz.)²⁰⁶

Várad kanonok (1309).

Tamás mg. (1315–1321) 13[15?]. I. 13. (K: DL 97773)²⁰⁷
1321. I. 4. (EO II. 390. sz.)

Meszesen-túli vikárius (1320–1321).

Pál 1325. V. 30. (§: EO II. 520. sz.)
1327. VI. 16. (§: EO II. 600. sz.)²⁰⁸

Meszesen-túli vikárius (1327).

¹⁹⁹ Meghalt 1366. V. 11. előtt (EO IV. 449. sz.).

²⁰⁰ MVH I/1. 518.

²⁰¹ 1371. X. 15-ig tölti be a tisztséget, mivel a pápa e napon nevezi ki őt csanádi prépostnak (MVH I/1. 515), illetve utódját a tordai főesperességben, lásd alább.

²⁰² Egyetemi végzettségére lásd dobokai főesperességét.

²⁰³ Pápai adomány időpontja. 1374. X. 18-tól már a dobokai főesperességet rezerválják a számára, lásd ott.

²⁰⁴ Származására: 1359. V. 18. (Bossányi II. 210. sz.)

²⁰⁵ Az első sásvári főesperest 1230-ban említik (név nélkül) (CDH III/2. 212), az ugocsai főesperesség 1288-tól jelentkezik a forrásokban e néven (EO I. 440. sz.).

²⁰⁶ Ugocsai főesperessége feltételezés, amely azon alapszik, hogy 1309. VII. 24-i püspökválasztáskor is a káptalan tagja (bár távol van), de a szatmári főesperességet már Gáspár tölti be. Nem valószínű azonban, hogy főesperesi rangját feladta volna, ugyanakkor csak az ugocsai és fehérvári főesperesek nevét nem ismerjük a tisztviselők közül. Közülük – figyelembe véve származási helyét, ahol a választáskor is tartózkodott – Ugozca a legvalószínűbb.

²⁰⁷ Éves keltezése Péter szatmári plébános, Meszesen-túli vikárius *intitulatioja* és az ügyben érintettek közös előfordulásai alapján történt (vö. EO II. 227. sz.; DL 96076; AOKl IV. 424, 495. sz.). Tamás első biztos említése ugocsai főesperesként: 1317. X. 31. (K: AOKl IV. 616. sz.).

²⁰⁸ 1329. VII. 27-től krasznai főesperes, lásd ott.

¹⁸⁵ Lásd ózdi főesperességénél.

¹⁸⁶ Neve itt kiegészítésként szerepel. Első biztos említése: 1318. IX. 18. (EO II. 305. sz.). Servitiumát 1319. IX. 6-án fizeti ki (MVH I/1. 31).

¹⁸⁷ Lásd még EO II. 770. sz.

¹⁸⁸ A pápai tizedjegyzékben (MVH I/1. 103) említett Romanus telegdi főesperes, székelyvásárhelyi plébános valójában csak esperes volt.

¹⁸⁹ Theiner I. 662; DL 30112 = EO III. 384. sz.

¹⁹⁰ EO III. 1036. sz., stb.

¹⁹¹ Talán vele azonos az 1352. IV. 24-én említett László erdélyi főesperes (EO III. 648. sz.).

¹⁹² Kiegészítés alapján. Utolsó biztos említése e tisztségben: 1360. X. 6. (EO IV. 57. sz.). 1364. XI. 5-én már dobokai főesperes, lásd ott.

¹⁹³ EO IV. 766. sz.; Bossányi II. 437. sz.

¹⁹⁴ Meghalt 1378. XI. 22. előtt (1 alább).

¹⁹⁵ MVH I/3. 175.

¹⁹⁶ János salerno püspök kérelmezi számára a főesperességet. Nem sikerült elfoglalnia.

¹⁹⁷ 1277. II. 1-jén már kükküllői főesperesként hal meg, lásd ott.

¹⁹⁸ Lásd még EO II. 23. sz.

László ([Gútkeled nb. Rozsályi?] Tiba fia)	1331. I. 4. (EO II. 689. sz.) ²⁰⁹ 1346. VIII. 28. (EO III. 342. sz.) ²¹⁰ Váradi olvasókanonok (1335–1349).
Miklós (Bálint fia)	1347. V. 25. (Bossányi I. 353. sz.) ²¹¹ 1347. VI. 24. (Theiner I. 751)
Vince (Demeter fia)	²¹² 1357. V. 18. (Bossányi II. 87. sz.) 1358. II. 2. (EO III. 979. sz.) Meszesen-túli vikárius (1358).
László (Ajakai Péter fia, „Veres” ²¹³)	1365. IX. 15. (K: EO IV. 390. sz.) 1372. VIII. 30. (EO IV. 1030. sz.) ²¹⁴ Általános püspöki helynök (1365–1368), kalocsai kanonok (1372–).

HELYHEZ NEM KÖTHETŐ FŐESPERESEK

Egyed, Roger mg. és Hugo	1213. s. d. (EO I. 62. sz.)
Ders ²¹⁵	1274. VIII. 22. (EO I. 329–330. sz.)
Arnold mg. és Vince mg. ²¹⁶	[1299. VII. 19. előtt] (EO I. 578. sz.)

HIVATALVISELŐK

DÉKÁN

Vö. <i>Zimmermann</i> : Zeugenreihe 139–142; <i>Vekov</i> : Locul de adevirire (Anexa 7); <i>Hegy</i> : Dékánkanonoki tisztség 70–73.	
Kázmér mg.	1268. s. d. (§: EO I. 270–271. sz.) 1269. s. d. (§: EO I. 279. sz.)
Bertalan (1.) Tordai főesperes.	[1274. VI. 25. előtt] (EO I. 328. sz.) ²¹⁷
Bertalan (2.) Küküllői főesperes (–1277).	1276. [IX. 14. előtt] (EO I. 345. sz.)

Miklós (?)	[1278]. s. d. (EO I. 272. sz.) ²¹⁸
Marcell (1285. XII.–1286. XII.)	1286. [III. 19. körül] (EO I. 422. sz.)
János (1286. XII.–1287. XII.)	1287. s. d. (§: EO I. 432. sz.)
Pál (1287. XII.–1288. XII.)	1288. X. 27. (EO I. 440. sz.) Kanonok, apoldi plébános.
András (1.) (1288. XII.–1289. XII.?)	1289. s. d. (§: EO I. 456. sz.)
Péter mg. (1.) (1290. XII.–1291. XII.)	1291. VIII. 4. (EO I. 485. sz.) 1291. s. d. (§: EO I. 488–489, 491. sz.)
Saul mg. (Tyukod nb. Gerendi Sámson fia)	(1291. XII.–1292. XII.) 1291. s. d. (§: EO I. 495–496. sz.) 1292. s. d. (§: EO I. 510–511. sz.)
Kanonok (1287–1308).	
András (2.) (1292. XII.–1293. XII.)	1292. s. d. (§: EO I. 512. sz.)
Péter mg. (2.) (1293. XII.–1294. XII.?)	1294. s. d. (§: EO I. 531–532. sz.) Kolozsi főesperes (1294).
András (3.) (1295. XII.–1296. XII.?)	1296. s. d. (§: EO I. 555–557. sz.)
Miklós (1.) (1297. XII.–1298. XII.)	1298. II. 23. (§: EO I. 433. sz.) ²¹⁹ 1298. X. 13. (§: EO I. 573. sz.) Kanonok (?) (1291/2–1309).
János (1298. XII.–1299. XII.)	1299. III. 27. (§: EO I. 576. sz.) ²²⁰
Illés/Éliás mg. (1.) (1299. XII.–1300. XII.)	1300. VII. 1. (§: EO I. 595–596. sz.) Kanonok (1296–1318).
Benedek (Demján nb.?) (1300. XII.–1301. XII.)	1301. X. 20. (§: EO II. 9. sz.)
János („Székely”) (1.) (1301. XII.–1302. XII.)	1302. IX. 4. (EO II. 18. sz.) Kanonok (1297–1312).

²⁰⁹ 1326. XI. 23-án még csak kanonok, ekkor ígérnek neki a legközelebb megüresedő erdélyi káptalani tisztséget (EO II. 577–578. sz.).

²¹⁰ Lemond 1347. V. 25. előtt (Bossányi I. 353. sz., MVH I/1. 443).

²¹¹ Ekkor csak kérelmezi a javadalmat, de minden jel szerint azonnal meg is kapja. 32 Ft servitiumot fizet (MVH I/1. 443).

²¹² 1351. V. 30-i és 1352. IV. 24-i említésekor (EO III. 606, 648. sz.) is főesperes, de nem tudni, hogy még Krasznában vagy már Ugocsában. 1357-ben dobokai főesperesnek is jelölik (Bossányi II. 87, 305. sz., lásd ott).

²¹³ Lásd ózdi főesperességénél.

²¹⁴ 1377. VII. 1-jén már ózdi főesperes, lásd ott.

²¹⁵ Biztosan nem tordai főesperes és valószínűleg ózdi vagy fehérvári sem.

²¹⁶ Biztosan nem szatmári, ózdi vagy telegdi főesperesek, valószínűleg szolnokiak, tordaiak vagy fehérváriak sem.

²¹⁷ A jelzett időpontban már csak volt dékán.

²¹⁸ Az oklevél keltezésének javítását az olvasókanonokoknál (79. jegyz.) indokoltuk.

²¹⁹ Az oklevél dátuma – épp archontológiai megfontolásokból – 1298-ra helyesbítendő. Amennyiben mégis inkább hamisítványról volna szó, Miklós első említése dékánkanonokként: 1298. V. 28. (§: EO I. 568. sz.)

²²⁰ Az 1299. IX. 21-i oklevél méltóságsorát nem vettük figyelembe, mert hibásan nevezi meg az örkanonokot (EO I. 584. sz.), így gyanú alá esik.

Miklós (2–4.) (1302. XII.–1305. XII.)	1303. III. 7. (§: AOkI. 361. sz.) 1305. XI. 25. (§: EO II. 48. sz.)	Pál mg. (1.) (1325. V.–1326. V.) 1325. V. 30. (§: EO II. 520. sz.) 1325. XII. 6. (§: EO II. 546. sz.) Ugocsai főesperes (1325–1327).
Kanonok, lásd fent.		
Gergely (1–2.) (1305. XII.–1307. XII.)	1306. XI. 18. (§: EO II. 52. sz.) 1307. XI. 1. (§: EO II. 71. sz.)	János mg. („Szóke”) (1326. V.–1327. V.) 1326. XII. 10. (§: EO II. 579. sz.) Ózdi főesperes (1319–1339).
Szolnoki főesperes (?) (1306–1312).		
Illés/Éliás mg. (2.) (1309. V.–1310. V.?)	1309. VII. 19. (MVH I/2. 170) 1309. VII. 24. (MVH I/2. 159)	Salamon mg. (1–2.) (1327. V.–1329. V.) 1327. V. 10. (§: EO II. 593. sz.) 1329. IV. 10. (§: EO II. 644. sz.) Hunyadi (1327), majd tordai főesperes (1329–1364).
Hunyadi főesperes (1307–1318).		
Gergely (3.) (1311. V.–1312. V.)	1311. V. 7. (§: EO II. 184. sz.) 1312. IV. 19. (§: EO II. 197. sz.)	Pál mg. (2.) (1329. V.–1330. V.) 1329. VII. 27. (§: EO II. 657. sz.) 1330. IV. 24. (§: EO II. 674. sz.) Krasznai főesperes (1329–1340).
Szolnoki főesperes (?), lásd fent.		
János („Székely”) (2.) (1312. V.–1313. V.)	1312. VIII. 28. (§: EO II. 201. sz.) 1312. XI. 11. (§: EO II. 202. sz.)	István mg. (Szengyörgyi Lőrinc fia ²²¹) (1330. V.–1331. V.) 1330. VI. 8. (§: EO II. 678. sz.) Piáni plébános (1327–1332), kanonok (1327–1347).
Kanonok, lásd fent.		
Benedek (1.) (1313. V.–1314. V.)	1313. IV. 27. (§: EO II. 207. sz.) 1313. V. 29. (§: EO II. 208. sz.)	Adorján mg. (3.) (1331. V.–1332. V.) 1331. V. 17. (§: EO II. 704–705. sz.) 1332. IV. 10. (§: EO II. 746. sz.) Kézdi főesperes, lásd fent.
Kolozsvári plébános (1313–1326), kanonok (1316–1326).		
Adorján mg. (1.) (1317. V.–1318. V.)	1317. VI. 29. (§: EO II. 276. sz.) 1317. VII. 8. (§: EO II. 278. sz.)	Salamon mg. (3.) (1333. V.–1334. V.) 1334. II. 17. (§: EO II. 796–797. sz.) Tordai főesperes, lásd fent.
Kézdi főesperes (1316–1346).		
Miklós mg. (1–2.) (1318. V.–1320. V.)	1318. V. 21. (§: EO II. 294. sz.) 1320. III. 26. (§: EO II. 361. sz.)	Miklós mg. (Gyalui?) (1–2.) (1334. V.–1336. V.) 1334. VII. 4. (§: EO II. 814. sz.) 1336. IV. 8. (§: EO II. 891. sz.) Hunyadi főesperes (1329–1336).
Tordai főesperes (1318–1320).		
Péter mg. (1320. V.–1321. V.)	1320. VI. 2. (EO II. 370. sz.)	Adorján mg. (4.) (1336. V.–1337. I.) 1336. IX. 23. (§: EO II. 907. sz.) 1336. X. 18. (§: EO II. 912. sz.) Kézdi főesperes, lásd fent.
Szolnoki főesperes (1318–1320).		
Domokos (1–2.) (1321. V.–1323. V.)	1321. V. 1. (§: AOkI. VI. 109. sz.) 1323. II. 1. (§: EO II. 448. sz.)	üresedés 1337. I. 13. (§: EO II. 921. sz.)
Dobokai főesperes (1309–1335).		
Adorján mg. (2.) (1323. V.–1324. V.)	1323. V. 5. (§: EO II. 452. sz.) 1324. III. 14. (§: EO II. 478. sz.)	Pál mg. (3–5.) (1337. V.–1340. V.) 1337. X. 10. (EO II. 956. sz.) 1340. III. 3. (§: EO III. 9. sz.) Krasznai főesperes, lásd fent.
Kézdi főesperes, lásd fent.		
Benedek (2.) (1324. V.–1325. V.)	1324. X. 9. (§: EO II. 506. sz.) 1325. IV. 20. (§: EO II. 516. sz.)	Adorján mg. (5–6.) (1340. V.–1342. V.) 1340. VII. 11. (§: EO III. 24. sz.) 1341. IX. 5. (EO III. 70. sz.) Kézdi főesperes, lásd fent.
Kolozsvári plébános, kanonok, lásd fent.		
		Salamon mg. (4.) (1342. V.–1343. V.) 1343. IV. 3. (§: EO III. 124. sz.) Tordai főesperes, lásd fent.

²²¹ Lásd kanonokságánál.

Bulcsú mg. (Óbudai Péter fia) (1343. V.–1344. V.)	1344. III. 17. (§: EO III. 190. sz.) 1344. III. 18. (§: EO III. 192. sz.)	Miklós mg. (György fia) (2.) (1360. V.–1361. V.)	1360. XII. 30. (§: EO IV. 85. sz.)
Szatmári főesperes (1320–1349).		Szolnoki főesperes, lásd fent.	
Miklós mg. (1–2.) (1344. V.–1346. V.)	1344. VI. 3. (§: EO III. 204. sz.) 1346. V. 5. (§: EO III. 329. sz.)	[László mg. (Borsa nb. Loránd fia)] (2.) (1361. V.–1362. V.)	1361. VII. 17. (§: EO IV. 122. sz.)
Kolozsi főesperes (1339–1357).		Telegdi főesperes, lásd fent.	
László mg. („Nagy”) (1346. V.–1347. V.)	1347. I. 13. (§: EO III. 367. sz.) 1347. III. 21. (§: EO III. 373. sz.)	Péter mg. (2.) (1362. V.–)	1362. V. 26. (§: EO IV. 157. sz.)
Kanonok (1330–1347).		Kézdi főesperes, lásd fent.	
Miklós mg. (3–5.) (1347. V.–1350. V.)	1347. VI. 20. (§: EO III. 398. sz.) 1349. XII. 15. (§: EO III. 550. sz.)	Miklós (Székesfehérvári Simon/Salamon fia) (1362. XI.–1363. V.)	1362. XI. 11. (§: EO IV. 178. sz.)
Kolozsi főesperes, lásd fent.		Ózdi főesperes (1361–1372).	
Péter mg. (1.) (1350. V.–1351. V.)	1351. I. 4. (§: EO III. 582. sz.) 1351. II. 7. (EO III. 590. sz.)	Tamás mg. („Tót”) (1.) (1363. V.–1364. IV.)	1363. XII. 9. (§: EO IV. 232. sz.)
Kézdi főesperes (1349–1362).		Hunyadi főesperes (1363–1371).	
Benedek (1–2.) (1351. V.–1353. V.)	1351. V. 8. (§: EO III. 604. sz.) 1353. IV. 7. (§: EO III. 710. sz.)	üresedés	1364. IV. 30. (§: EO IV. 273. sz.)
Éneklőkanonok (1352–1354).		Miklós mg. (György fia) (3–4.) (1365. V.–1367. V.)	[1365]. VIII. 1. (§: EO IV. 383. sz. ²²²) 1367. I. 13. (§: EO IV. 574. sz.)
Miklós mg. (6.) (1353. V.–1354. V.)	1353. V. 30. (§: EO III. 718. sz.) 1353. XII. 13. (§: EO III. 737. sz.)	Szolnoki főesperes, lásd fent.	
Kolozsi főesperes, lásd fent.		[Szepesi] Péter ²²³ (1.) (1367. V.–1368. V.)	1367. X. 12. (§: EO IV. 637. sz.)
Benedek (3.) (1354. V.–1355. V.)	1354. VIII. 28. (§: EO III. 763. sz.)	Kolozsi főesperes (1363–1386).	
Éneklőkanonok, lásd fent.		László mg. (Borsa nb. Loránd fia) (3.) (1368. V.–1369. V.)	1368. VIII. 25. (§: EO IV. 713. sz.)
Miklós mg. (7–8.) (1355. V.–1357. V.)	1355. XI. 7. (§: EO III. 815. sz.) 1357. III. 3. (§: EO III. 892. sz.)	Dobokai főesperes (1364–1372).	
Kolozsi főesperes, lásd fent.		Miklós mg. (György fia) (5.) (1369. V.–1370. V.)	1369. XI. 4. (EO IV. 775, 777, 782. sz.)
László mg. (1357. V.–1358. V.)	1357. VIII. 27. (§: EO III. 949. sz.) 1358. III. 24. (§: EO III. 999. sz.)	Szolnoki főesperes, lásd fent.	
Hunyadi főesperes (1353/ 1356–1360).		Tamás mg. („Tót”) (2.) (1370. V.–1371. V.)	1370. VI. 3. (§: EO IV. 851. sz.) 1371. III. 20. (§: EO IV. 913. sz.)
Miklós mg. (György fia) (1.) (1358. V.–1359. V.)	1358. VII. 7. (§: EO III. 1027. sz.)	Hunyadi főesperes, lásd fent.	
Szolnoki főesperes (1356–1385).		Péter (Szepesi) (2.) (1371. V.–1372. V.)	1371. X. 4. (§: EO IV. 946. sz.) 1372. V. 2. (§: EO IV. 1002. sz.)
László mg. ([Borsa nb.] Loránd fia) (1.) (1359. V.–1360. V.)	1359. V. 19. (§: EO III. 1073. sz.) 1359. IX. 17. (EO III. 1088. sz.)	Kolozsi főesperes, lásd fent.	
Telegdi főesperes (1353–1360/ 1361).			

²²² Az évszám kiszakadt, csak a méltóságsor és az íráskép segítségével lehet rekonstruálni. Miklós szolnoki főesperes dékáni tisztségviselésének első biztos említései: 1365. VIII. 5 (§: EO IV. 385–386. sz.).

²²³ Származását lásd tordai főesperességénél.

László mg. (Borsa nb. Loránd fia) (4.) (1372. V.–1373. V.)	1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.) 1372. VI. 1. (§: EO IV. 1011. sz.)
Dobokai főesperes, lásd fent.	
László mg. (András fia) (1–2.) (1373. V.–1375. V.)	1373. V. 1. (§: DRH C, XIV. 360) 1375. III. 14. (§: DRH C, XIV. 542)
Segesdi plébános (1365–1375), kanonok (1368–1375).	
Péter (Lőrinc fia) (1.) (1376. V.–1377. V.)	1377. I. 18. (§: DRH C, XV. 109)
Őrkanonok (1365–1395).	
üresedés	1377. V. 3. (§: DRH C, XV. 173)
László (1377. V.–1378. V.)	1377. VI. 16. (DRH C, XV. 254) 1377. VIII. 22. (§: DRH C, XV. 311)
Kanonok (1377–1386).	
László (1378. V.–1379. V.)	1378. XI. 22. (DRH C, XV. 514) 1379. IV. 17. (§: DRH C, XV. 548)
Igeni plébános (1353/1378–1379), kanonok (1378–1379).	
Péter (Szepesi) (3–5.) (1379. V.–1382. V.)	1379. IX. 24. (§: DRH C, XV. 636) 1382. I. 16. (§: DRH C, XVI. 151)
Kolozi főesperes, lásd fent.	
üresedés	1382. V. 4. (§: Teleki I. 203)
Péter (Szepesi) (6.) (1382. V.–1383. V.)	1382. VII. 9. (§: Ub II. 558, 559) 1382. XII. 5. (§: DRH C, XVI. 265)
Kolozi főesperes, lásd fent.	
Péter (Lőrinc fia) (2–4.) (1383. V.–1386. V.)	1384. I. 13. (§: Ub II. 586) 1386. V. 1. (§: SzNLT, Nemesi iratok nr. 2.)
Őrkanonok, lásd fent.	
Péter (Szepesi) (7.) (1386. V.–1387. V.)	1386. IX. 20. (§: Teleki I. 215)
Kolozi főesperes, lásd fent.	

ISKOLAMESTER

[Bulcsú (Óbudai Péter fia)?] ²²⁴	1331. [V. 1. körül] (TTár 1911. 407, 409) 1331. X. 29. (TTár 1911. 410)
Szatmári főesperes (?) (1320–1349).	

²²⁴ Azonításunk bizonytalan, csupán azon a kombináción alapszik, hogy a káptalan 1331. évi osztókönyvében (TTár 1911. 406–413) Bulcsú főesperes – a korszakból ismert kanonokok közül egyedülként – egyetlen bevételnél sem szerepel, ami nehezen magyarázható, hacsak nem ő a névtelenségbe burkolózó *scolasticus*.

KÁPTALANI JEGYZŐ

Vö. Vekov: Locul de adevire (Anexa 7).	
Miklós mg. („Fekete”, Orbán fia)	1325. XII. 6. (EO II. 546. sz.)
Kanonok (1325–1343).	
Tamás	[1339]. X. 6. (EO II. 1053. sz.)
Mihály mg. (Gergely fia? ²²⁵)	1344. III. 17. (EO III. 189. sz.) 1348. X. 2. (EO III. 482. sz.) ²²⁶
László mg.	1349. X. 29. (EO III. 541. sz.) 1356. VI. 5. (EO III. 837. sz.)
János aljegyző: 1358. II. [11–26.] (DRH C, XI. 241)	

KANONOKOK

Vö. Vekov: Locul de adevire (Anexa 7).
A, Á
A. [1200 körül] (EO I. 122. sz.) ²²⁷
A. [1226 előtt] (Sz 133/1999. 192)
Adorján mg., kezdi főesperes: 1316. IV. 18. (AOKl IV. 263. sz.), 1326. III. 13. (Ub I. 399), 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–412), 1338. V. 8. (EO II. 997. sz.), 1341. IX. 5. (EO III. 70. sz.)
Albert, éneklőkanonok: 1265. s. d. (HO VI. 135)
András, őrkanonok: 1265. s. d. (HO VI. 135)
András (Péter fia) 1357. V. 18. (Bossányi 93. és 304. sz.) ²²⁸ , 1358. VII. 28. (Cameralia I. 405. sz.)
András mg., éneklőkanonok: 1362. V. 26. (§: DRH C, XII. 78), 1363. VII. 15. (EO IV. 200. sz.), 1364. VIII. 29. (uo. 316. sz.), 1370. VIII. 1. (uo. 877. sz.), IX. 16. (DRH C, XIII. 833)
Arnold mg. 1291. V. 31. (EO I. 480. sz.), [1295]. IX. 24. (uo. 539. sz.), [1296]. IV. 3. (uo. 543. sz.), IV. 17. (uo. 546. sz.), főesperes is: [1299. VII. 19. előtt] (uo. 578. sz.) Krakkói plébános (1296).
B
Bálint (Kolozvári Jakab fia) 1371. VIII. 27. (MVH I/1. 518), 1372. IX. 19. (uo. 519; EO IV. 1036. sz.) ²²⁹ , 1381. I. 21. (<i>Tonk</i> : Egyetemjárás

²²⁵ Rokonságára: EO III. 295, 364, 403–404, 429. sz.

²²⁶ Valószínűleg azonos az 1352. VIII. 13-tól adatolható dobokai főesperessel, lásd ott.

²²⁷ Adorján püspökkel (1187–1201) együtt a kolozsmonostori konventben hatalmaskodik.

²²⁸ Kérésére a pápa erdélyi kanonokságot és prebendát adományoz neki.

²²⁹ Mindkét alkalommal pápai adományt kap várományra, de még 1375-ben sem került ténylegesen javadalomba (MVH I/1. 518, 519).

341 [2385. sz.]²³⁰, 1384. I. 25. (Ub II. 587, 588), 1385. VIII. 25. (DF 275199).

Kolozsvári plébános (1384–1385).

Bálint (Alsáni János bán fia) 1373. V. 10. (DF 290094)

Esztergomi olvasókanonok (1353–1373), veszprémi (1353–1373), esztergomi (1355–1374) és váradi (1373–1374) kanonok, királyi alkancellár (1373–1376).

Benedek (Demjén nb. Bökény fia), ózdi főesperes: 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158), IX. 19. (uo. 168), X. 6. (uo. 172), X. 30. (uo. 171), XII. 16. (uo. 174), 1317. VI. 27. (EO II. 275. sz.); telegdi főesperes: 1330. V. 30. (EO II. 676. sz.), 1331. X. 29.–XI. 25. (TTár 1911. 410–413)

Benedek 1316. VIII. 19. (EO II. 263. sz.), 1320. II. 28. (uo. 353. sz.), 1326. VII. 8. (uo. 569. sz.)²³¹

Kolozsvári plébános (1313–1326).

Benedek mg. 1348. IV. 30. (EO III. 456. sz.); éneklőkanonok is: 1352. XII. 30. (§: DRH C, X. 174), 1353. I. 20. (DL 28069), 1354. VIII. 28. (§: DRH C, X. 274)

Benedek mg. (Túri) 1354. IX. 18. (EO III. 764. sz.)²³²

Bereck szatmári főesperes: 1388. I. 29. (DL 29441), II. 7. (Ub II. 622)

Bertalan, tordai főesperes: [1274 körül] (EO I. 548. sz., vö. uo. 327–328. sz.)

Bulcsú mg. (Óbudai Péter fia), szatmári főesperes: 1320. IV. 13. (AOkl V. 760. sz.), 1330. V. 8. (EO II. 676. sz.), 1331. I. 10. (Theiner I. 531)²³³, 1332. VIII. 5. (MVH I/1. 105), IX. 24. (EO II. 764. sz.), [XII. 21. előtt] (uo. 766. sz.), 1333. X. 31. (MVH I/1. 118), 1335. I. 1. (AOkl XIX. 2. sz.), 1342. XI. 18. (EO II. 116. sz.), 1344. X. 22. (uo. 227. sz.)

Bottonus ([Lengyelországi] Peregrinus fia, „Szöke”), szatmári főesperes: 1373. V. 4. (MVH I/1. 519)²³⁴

C

Ceba, hunyadi főesperes: 1265. s. d. (HO VI. 135)

Chama mg. (Blinjai Tamás fia)²³⁵ 1321. XII. 8. (Theiner I. 478)²³⁶, küiküllői főesperes is: 1331. X. 29.–XI. 25. (TTár 1911. 410–413), 1335. XI. 1. (MVH I/1. 135)²³⁷
Budai prépost (1316–1324), székesfehérvári prépost (1323–1325).

D

Demeter (*Demeg?*) 1371. VIII. 27. (DF 289991)²³⁸, 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.)

Aradi kanonok (1371).

²³⁰ Beíratkozik a bolognai egyetemre.

²³¹ 1326. IX. 13-én már néhai (uo.).

²³² Meghalt 1366. XII. 4. előtt (EO IV. 448. sz.).

²³³ A pápa [újabb?] kanonokságot adományoz neki.

²³⁴ Erdélyi várományt kap a pápától, de meghal, mielőtt elfoglalhatná.

²³⁵ Előnevét lásd küiküllői főesperességénél.

²³⁶ A pápa kanonokságot adományoz neki.

²³⁷ 1339. X. 6. előtt halt meg (üresedésben a bácsi prépostság; AOkl XXXIII. 608. sz.) a pápai udvarban (vö. Bossányi I. 1. 9, 18, 165. sz.), és haláláig megtartotta erdélyi kanonokságát és prebendáját (vö. Bossányi II. 93. sz.).

²³⁸ A pápa kanonokságot adományoz és prebendát rezervál számára.

Domokos mg., dobokai főesperes: 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158), 1319. IV. 18. (EO II. 325. sz.), 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–410, 412–413)

Domokos (Balog nb. Szécsi Péter fia) prépost: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–408, 410, 412–413), 1353. I. 20. (DL 28069), 1354. VIII. 28. (§: DRH C, X. 274)²³⁹

E, É

E. [1200 körül] (EO I. 122. sz.)²⁴⁰

Egyed, főesperes: 1213. s. d. (EO I. 62. sz.)

Egyed mg. (Keresztúri Bálint fia²⁴¹) 1346. VI. 23. (Bossányi I. 293. sz.)²⁴²

Váradi kanonok (1332–1346).

Egyed mg. (Pacsai János fia) 1376. VIII. 28. (ASV, RegVat, vol. 290, fol. 319r),²⁴³ 1379. VIII. 23. (DRH C, XV. 666), 1380. IV. 23. (uo. 734)

Éliás *lásd* Illés

F

Fülöp mg. (Kistárkányi Boda fia²⁴⁴) 1366. XII. 1. előtt (MVH I/1. 516–517)²⁴⁵

Váradi prépost és kanonok (1337, 1345–1366, 1369–1374).

G

Gáspár (*de Montefia*) [1310]. IV. 6. (MPV III. 152), IV. 22. (uo. 179), VI. 12. (uo. 135), [1317]. VIII. 1. (Mollat I. 4776. sz.).

Cumaei kanonok (1308–1317), Gentilis bíboros ügyhallgatója és káplánja (1309–1310), királyi káplán (1317), kölni kanonok (1317–).

Gergely mg., szolnoki főesperes: 1308. IV. 29. (AOkl II. 354. sz.), 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158)

Gergely (Miklós fia) 1374. V. 8, IX. [6–11.] (DRH C, XIV. 482)²⁴⁶

Gy

György mg. (Vinci) 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1332. VIII. 5. (MVH I/1. 105), 1334. V. 5. (uo. 124), 1337. VI. 10. (DF 277270), 1339. II. 4. (EO II. 1024. sz.)

György mg. 1356. XI. 8. (EO III. 870. sz.), 1364. XII. 16. (uo. IV. 357. sz.), 1366. V. 3. (uo. 440. sz.), 1370. VI. 19. (uo. 864. sz.)

Krakkói plébános (1356–1370).

²³⁹ Kanonokságáról püspökké való kinevezése (1357. II. 27.) után mond le (vö. Bossányi II. 83. sz.).

²⁴⁰ Adorján püspökkel (1187–1201) együtt a kolozsmonostori konventben hatalmaskodik.

²⁴¹ Bossányi I. 273, 294. sz.

²⁴² A pápa várományt adományoz neki, mert bár korábban (1345. XI. 10.) ugyanitt rezervált számára méltóságot (Bossányi I. 272. sz.), azok némelyike csak kanonoki javadalommal bírható. 1347. I. 17. előtt elhunyt (uo. 340. sz.).

²⁴³ A pápa az elhunyt de la Jugié Vilmos bíboros erdélyi kanonokságát adományozza neki.

²⁴⁴ AOkl VII. 656, XXVII. 230. sz.; MVH I/1. 41; AOkl V. 397–398, VII. 516, stb.

²⁴⁵ Kanonokságát, melyről lemondott, másnak adják.

²⁴⁶ A pápa javadalmat rezervál, majd a Lippai István halálával megürült kanonokságot és prebendát adományozza neki, de nem tudja elfoglalni, mert a káptalan tagjai szerint Lippai nem is volt kanonok (MVH I/1. 519).

H

Hench mg.(?) 1291. VIII. 4. (EO I. 485. sz.²⁴⁷)
Szászvárosi plébános (1291).

Henrik mg., kolozsi főesperes: 1199. XII. 15. (EO I. 28. sz.)

Hugo, főesperes: 1213. s. d. (EO I. 62. sz.)

I

Illés/Éliás mg. [1296]. IV. 3. (EO I. 543. sz.²⁴⁸), 1299. X. 19. (uo. 589/13. sz.), hunyadi főesperes is: 1307. XI. 1. (Ub I. 236), 1308. IV. 29. (AOKI II. 354. sz.)

Imre, mg. art. (Cudar Domokos fia) 1369. II. 22. (MVH I/1. 515)²⁴⁹
Csanádi prépost (1367–1371).

István mg. 1296. VI. 18. (EO I. 550. sz.)²⁵⁰

István mg. (Szentgyörgyi Lőrinc fia) 1327. IX. 13. (EO II. 609–610. sz.)²⁵¹, 1328. V. 4. (uo. 617. sz.), 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407, 409–411, 413), 1332. III. 9. (EO II. 736–737. sz.)²⁵², 1342. XI. 18. (uo. III. 116. sz.), 1346. V. 5. (DF 277306. p. 4, nr. 3.), 1347. IV. 23. (EO III. 384. sz.)
Piáni plébános (1327–1332).

István (Lippai János fia) 1369. II. 22. (MVH I/1. 515)²⁵³, 1374. V. 8. (DRH C, XIV. 482)²⁵⁴
Aradi őrkanonok (1368–1369).

István bacc. art. (Miklós fia), krasznai főesperes: 1377. VI. 5. (DRH C, XV. 245–246)²⁵⁵, [dobokai főesperes]: 1378. XI. 22. (Bossányi II. 440. sz.)²⁵⁶

J

J. [1200 körül] (EO I. 122. sz.)²⁵⁷

Jakab, sásvári főesperes: 1292. s. d. (DL 50546)

Jakab (Szentkirályi Lőrinc fia) 1332. II. 25. (Theiner I. 549)²⁵⁸

Jakab (Székesfehérvári András fia, „Veres”) 1359. V. 18. (Bossányi II. 210. sz.)²⁵⁹; hunyadi főesperes: 1372. V. 23. (EO IV.

1012–1013. sz.); tordai főesperes: 1377. I. 30. (DRH C, XV. 116); =? csak kanonok: [1393. V.] (MVH I/3. 234)²⁶⁰, 1395. III. 2. (uo. I/3. 289–291)

A székesfehérvári Szt. Miklós egyház prépostja (1384/1395–1401), székesfehérvári kanonok (1384/1396–1398), székesfehérvári Szt. Háromság-oltár igazgatója (1395–1396).

Jakab (János fia) 1366. XII. 1. (MVH I/1. 517)²⁶¹

Jakab 1374. X. 18. (MVH I/1. 520)²⁶²

János mg. („Nemes”), kolozsi főesperes: 1308. IV. 29. (AOKI II. 354. sz.), 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158), IX. 19. (uo. 168), 1311. IX. 12. (uo. 449); fehérvári főesperes: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1333. X. 31. (MVH I/1. 118)

János (Alvinci) 1309. VI. 21. (MVH I/2. 223, 236), VII. 24. (uo. 158)
Alsóapoldi plébános.

János („Székely”) 1309. VII. 24. (MVH I/2. 157)

János mg. (Budavári György fia) 1309. VIII. 5. (EO II. 134–135. sz.)²⁶³, VIII. 27. (uo. 139. sz.)²⁶⁴
Budai éneklókanonok (1297–1309).

János mg. (Bogátradvány nb.), küüllői főesperes: 1309. VII. 24. (MVH I/2. 176, vö. uo. 157–159), VIII. 30., X. 30. (uo. 161, 171)

János (Móric fia) 1320. I. 13. (MVH I/1. 34)²⁶⁵

János (Friit) 1320. VII. 4. (AOKI V. 839–840. sz.)²⁶⁶

János mg. („Szóke”), ózdi főesperes: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–410, 412–413), 1332. XI. 1., 1333. X. 31., 1334. V. 5., 1335. XI. 1. (MVH I/1. 113, 118, 123, 135), 1338. VI. 3. (EO II. 1000. sz.)

János (Valkói Pál fia) 1343. XII. 5. (AOKI XXVII. 811. sz.)²⁶⁷, 1344. III. 7. (Bossányi I. 137. sz.)²⁶⁸, 1345. X. 9. (uo. I. 228. sz.)

Ostiai püspöki káplán (1342–1343), aszúági főesperes (1339–1346), pécsi (1342/1344–1345), majd esztergomi (1345–) kanonok.

János (Wilkau Bertold fia) 1345. IX. 11. (Bossányi I. 184. sz.)²⁶⁹

János (Esztergomi „Veres”), prépost: 1357. IV. 27. (Bossányi II. 83. és 301. sz.; DF 289571)²⁷⁰, 1360. X. 6. (EO IV. 57. sz.), 1361. XI. 16. (uo. 137. sz.), 1364. XII. 16. (uo. 357. sz.), 1370. VI. 27. (uo. 864. sz.)²⁷¹

János mg. (Tótsolymosi „Apród”) Miklós fia), küüllői főesperes: 1360. X. 6. (EO IV. 57. sz.), 1361. XI. 16. (uo. 137. sz.), 1366. XI. 8. (DRH C, XIII. 361), 1367. III. 23. (uo. XIII. 335), 1368. VI. [4–10]. (EO IV. 690. sz.), 1370. VI. 27. (uo. 864. sz.), 1378. III. 16. (DRH C, XV. 378), 1385. V. 8. (uo. XVI. 617), 1392. I. 13. (DL 31060)

²⁴⁷ Az oklevél nem nevezi kanonoknak, de mivel a káptalan nevében járt el, valószínűsíthető, hogy az volt.

²⁴⁸ Az oklevél nem nevezi kanonoknak, de mivel a káptalan nevében járt el és dékánkanonokként nem viselt más tisztséget (1300. VII. 1, EO I. 596. sz.), valószínűsíthető, hogy az volt.

²⁴⁹ Erdélyi kanonokságát elcseréli Lippai István csanádi kanonokságára.

²⁵⁰ Az oklevél nem nevezi kanonoknak, de mivel a káptalan ügyvédjeként járt el és társai is azonosíthatóan annak tagjai, valószínűsíthető, hogy az volt. Utóbb gyulafehérvári főesperes.

²⁵¹ A pápa erdélyi kanonoki javadalmat rezervál számára.

²⁵² A pápa újabb erdélyi javadalmat (méltóságot?) adományoz neki.

²⁵³ Csanádi kanonokságát elcseréli Cudar Imre erdélyi kanonokságára.

²⁵⁴ A pápa még életében rezerválja javadalmát, melyet Párizsban bekövetkezett halála után már 1374. IX. 6–11. között eladományoz (uo.).

²⁵⁵ A pápa kanonokságot adományoz neki.

²⁵⁶ A pápa a Tót Tamás leváltásával megüresedendő dobokai főesperességet, illetve kanonokságot és prebendát adja neki, de végül nem foglalja el.

²⁵⁷ Adorján püspökkel (1187–1201) együtt a kolozsmonostori konventben hatalmaskodik.

²⁵⁸ A pápa erdélyi kanonokságot adományoz neki, de aligha foglalja el.

²⁵⁹ Himfi Benedek pilisi ispán erdélyi kanonokságot kérelmez számára a pápától.

²⁶⁰ Felmerül a lemondása. Keltetését lásd MREV II. 292.

²⁶¹ A pápa Kistárkányi Fülöp erdélyi kanonokságát adja neki.

²⁶² A pápa megerősíti a püspök által neki adott kanonokság és prebenda birtokában.

²⁶³ Gentilis bíboros, pápai legátus tisztséget rezerváltat számára.

²⁶⁴ Gentilis bíboros általi beiktatása napja.

²⁶⁵ *Annatát* fizet a pápai subcollectornak, vagyis nemrég került javadalomba.

²⁶⁶ A pápa várományt adományoz számára. Valószínűleg nem realizálódott.

²⁶⁷ Jean de Cominges portói (ostiai) püspök kérésére a pápa neki rezerválja Szécsényi Mihály váci püspökké szentelésével megüresedett kanonokságot és prebendát.

²⁶⁸ Még mindig csak várományos.

²⁶⁹ Nagybátyja: Neszmélyi Miklós kápolnaispán kérésére a pápa várományt adományoz neki. Nem realizálódik.

²⁷⁰ A király kérésére a pápa erdélyi préposttá és kanonokká nevezi ki.

²⁷¹ Kanonokságát (is) 1371. X. 4. és 1372. III. 16. közt bekövetkezett haláláig bírta (vö. EO IV. 977. sz.).

János mg. (Dályai), telegdi főesperes: 1363. s. d. (EO IV. 242. sz.), 1370. VI. 27. (uo. 864. sz.), 1372. V. 23. (uo. 1012–1013. sz.)²⁷²

János (Újvárosi [?] Miklós fia) 1373. VII. 10. (MVH I/1. 519)²⁷³, 1378. XI. 22. (Bossányi II. 437–438. sz.)²⁷⁴, 1389. XI. 16. (MVH I/3. 33), 1391. VII. 15. (§: Ub III. 36) =? XII. 1. (uo. I/3. 175)²⁷⁵

Királynéi káplán, dévai plébános (1378–1391), váradi kanonok (1389–).

János (*de Lusseneto*), éneklőkanonok: 1374. IX. 18. (ASV, RegVat, vol. 273, fol. 320v)²⁷⁶, 1375. IX. 2. (DF 291064), 1377. V. 3. (§: DRH C, XV. 173)²⁷⁷

János (István fia) 1378. XI. 22. (Bossányi II. 441. sz.)²⁷⁸

János dr. decr. (Szepesti [Stefkfalvi] Jakab fia), dobokai főesperes: 1390. VI. 8. (MVH I/3. 65–66)²⁷⁹

K

Kelemen mg. 1295. s. d. (EO I. 540. sz.), 1296. VI. 18. (uo. 550. sz.), 1299. X. 19. (uo. 589/8. sz.)

Kilián dr. decr., telegdi főesperes: 1301. X. 6. (EO II. 7. sz.)²⁸⁰

L

László (András fia) 1320. VII. 3. (Theiner I. 470)²⁸¹

László mg. (Tiba fia) 1326. II. 17. (Theiner I. 504)²⁸², XI. 23. (EO II. 577–578. sz.)²⁸³, ugocsai főesperes is: 1331. I. 4. (EO II. 689–690. sz.), [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–410, 412–413), 1346. VIII. 28. (EO III. 342. sz.)

László mg. („Nagy”) 1330. IV. 11. (EO II. 672. sz.), 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407, 409–413), 1332. VIII. 5. (MVH I/1. 105), XI. 1. (uo. 113), 1333. X. 31. (uo. 118), 1334. V. 5. (uo. 124), 1335. XI. 1. (uo. 135), 1339. XI. 14. (EO III. 1. sz.), XII. 21. (uo. II. 1059. sz.), 1347. VI. 17. (uo. III. 398. sz.)

László mg., szolnoki főesperes: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–410, 412), 1333. X. 31. (MVH I/1. 118), 1334. V. 5. (uo. 124)

László (Olaszi „Cine” (?))²⁸⁴ Péter fia) 1343. V. 7. (Bossányi I. 41. sz.)²⁸⁵

Csanádi püspöki káplán, váradi kanonok (1332–1351) és békési főesperes (1340–1343).

²⁷² Halálával megüresedett kanonokságát és főesperesi javadalmát 1378. XI. 22-én kéri fel (Bossányi II. 437. sz.).

²⁷³ A pápa várományt adományoz számára, de az még 1375-ig sem realizálódik.

²⁷⁴ A pápa a Dályai János halálával megüresedett kanonokságot és prebendát, illetve telegdi főesperességet adományozza számára.

²⁷⁵ Paráznságért és vérontásért megfosztják erdélyi kanonokságától és prebendájától.

²⁷⁶ A pápa a Máté fia: Tamás halálával megüresedett éneklőkanonoki és kanonoki javadalmat (prebendával) adja neki, amit el is foglal (vö. MVH I/1. 519).

²⁷⁷ Halálával megüresedett kanonokságát a pápa 1378. II. 10-én adományozza el (ASV, RegAven, vol. 204, fol. 238r).

²⁷⁸ A pápa várományt adományoz neki.

²⁷⁹ Lemondását ígéri, ha sikerül megszereznie a szepesti, fehérvári vagy titeli prépostságot.

²⁸⁰ Végrendelkezik.

²⁸¹ A pápa várományt adományoz neki. Feltehetően nem realizálódott.

²⁸² A pápa várományt adományoz neki.

²⁸³ Királyi és királynéi kérésre a pápa erdélyi *dignitast* rezervál számára.

²⁸⁴ Kállay I. 1061. sz.

²⁸⁵ Harkácsi István csanádi püspök kérésére a pápa erdélyi kanonokságot ad, illetve prebendát és méltóságot rezervál számára. Valószínűleg nem foglalta el.

László (Németi Geburlin fia) 1344. II. 15. (Bossányi I. 114. sz.)²⁸⁶

László (Kaboli Bako fia) 1344. X. 9. (Bossányi I. 162. sz.)²⁸⁷

Zágrábi kanonok (1344), bácsi kanonok és éneklőkanonok (1344–1361).

László mg. (Vilémovi Ulrich fia) 1345. IX. 28. (Bossányi I. 216. sz.)²⁸⁸, 1347. I. 25. (uo. I. 351. sz.)²⁸⁹

István herceg nevelője, keresztényszigeti plébános (1343–1353), győri (1343–1352/1353), váradi (1343–1353), esztergomi (1345–1352/1353), bácsi (1347–) és pécsi (1347–) kanonok, zágrábi olvasókanonok (1347–), bácsi prépost (1347–).

László mg. (Borsa nb. Loránd vajda fia), telegdi főesperes: 1352. IV. 24. (EO III. 648. sz.)²⁹⁰, 1353. I. 20. (DL 28069), 1357. IV. [10–15]. (EO III. 897. sz.), VIII. 1. (uo. 941. sz.), VIII. 17. (uo. 946–947. sz.), 1358. VIII. 7. (uo. 1036. sz.), VIII. 8. (uo. 1037. sz.), 1359. IX. 17. (DRH C, XI. 413), 1360. X. 6. (EO IV. 57. sz.); dobokai főesperes: 1364. XI. 25. (uo. 349. sz.), XII. 6. (uo. 357. sz.), 1367. IX. 14. (DRH C, XIII. 426, 427), 1368. VI. [4–10]. (EO IV. 690. sz.), 1370. V. 10. (uo. 846. sz.), VI. 3. (uo. 851–852. sz.), VI. 27. (uo. 864. sz.), 1371. V. 27. (uo. 929. sz.), 1372. V. 23. (uo. 1012–1013. sz.)

László mg. hunyadi főesperes: 1353. I. 20. (DL 28069), 1355. VI. 19. (EO III. 798. sz.)²⁹¹, 1356. XI. 8. (DRH C, XI. 63), 1360. X. 6. (EO IV. 57. sz.)

László mg. 1366. V. 3. (EO IV. 440. sz.)

László mg. (András fia) 1368. II. 6/24. (MVH I/1. 517; Theiner II. 88)²⁹², 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.), [1374]. XII. 7. (DRH C, XIV. 508²⁹³), 1375. III. 14. (§: uo. XIV. 542)

Segesdi plébános (1365–1375).

László dr. decr. (Kátai Miklós fia/ „Katho”), prépost: 1372. III. 29. (EO IV. 977. sz.)²⁹⁴, 1373. III. 26. (DRH C, XIV. 352–353)²⁹⁵, 1380. V. 16. (uo. XV. 752–753), 1385. V. 8. (uo. XVI. 617), 1386. IX. 20. (§: Teleki I. 214–215)

László succentor: 1372. VI. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.)

László mg. (Ajakai Péter fia, „Veres”), ugocsai főesperes: 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.), VIII. 30. (uo. 1030. sz.); ózdi főesperes: 1377. VII. 1. (DRH C, XV. 276), 1384. V. 22. (uo. XVI. 527), 1385. V. 8. (uo. XVI. 617)

László bacc. art. (Domokos fia, „Rétor”) 1377. V. 5. (DRH C, XV. 183)²⁹⁶

²⁸⁶ A pápa Gönyői Tamás lipthói ispán kérésére várományt adományoz neki – a későbbiekben aligha foglalja el.

²⁸⁷ Erdélyi várományos, mikor nagybátyja: Kaboli László kalocsai érsek kérésére a pápa erdélyi méltóságot rezervál számára – később egyiknek sem jut tényleges birtokába.

²⁸⁸ A királyné kérésére a pápa erdélyi várományt ad és méltóságot rezervál neki.

²⁸⁹ Még mindig csak várományos.

²⁹⁰ Bizonytalan, hogy az itt említett László főesperes vele azonos-e.

²⁹¹ Miklós néven, valószínűleg az írrok hibájából.

²⁹² A pápa Keresztényfalvi Miklós erdélyi kanonokságát adományozza neki.

²⁹³ Hibásan kiegészítve, hiszen ekkor Loránd vajda fia: László dobokai főesperes már nem élt, 1373 májusa és 1375 májusa között pedig a dékani tisztséget László segesdi plébános tölti be.

²⁹⁴ A pápa a prépostsággal együtt néhai Esztergomi „Veres” János kanonokságát és prebendáját is neki adja.

²⁹⁵ A pápa újabb kanonokságot és prebendát ad neki, melyek Tiszai Pál knini püspökké szentelésével üresedtek meg.

²⁹⁶ A pápa kanonokságot adományoz neki – nem valószínű, hogy ténylegesen el is foglalta.

- László mg. 1377. VI. 16. (DRH C, XV. 254), VIII. 22. (uo. 311), 1378. XI. 23. (uo. 664), 1379. XII. 7. (uo. 685), 1380. IV. 26. (uo. 747), 1386. IX. 20. (Teleki I. 214)
- László 1378. XI. 22. (§: DRH C, XV. 514), 1379. IV. 17. (§: uo. XV. 548) Igeni plébános (1353–1379).
- László mg. (Szentkirályi Lőrinc fia), éneklőkatonok: 1382. I. 16. (§: DRH C, XVI. 151), 1386. IX. 20. (Teleki I. 214), 1394. II. 14. (MVH I/3. 247)²⁹⁷, V. 1. (Ub III. 78), X. 11. (§: DF 254979); szolnoki főesperes: 1396. III. 10. (DF 277432), III. 14. (DF 277306, p. 4, nr. 1), 1400. II. 1. (MVH I/4. 165)²⁹⁸; kükküllői főesperes: 1408. III. 1. (DL 9399; DF 277449; Teleki I. 335), 1416. IV. 4. (uo. I. 415)
- Leó dr. decr. (Nagycsúri Adalbert fia), fehérvári főesperes: 1383. V. 20. (Ub II. 577), 1398. VIII. 21. (MVH I/4. 80)²⁹⁹
- Loránd mg. (Ákos nb. Illyei András co. fia), őrkatonok: 1349. XII. 15. (§: DF 252690), 1356. XI. 8. (DRH C, XI. 63), 1357. III. 3. (uo. XI. 92), 1363. XII. 9. (§: uo. XII. 197)
- Lőrinc mg., ózdi főesperes: [1299. VII. 19. előtt] (EO I. 578. sz.), 1303. III. 7. (EO II. 22. sz.)
- Lukács (Szekeresi László fia) 1345. VIII. 28. (Bossányi I. 181. sz.)³⁰⁰, 1347. V. 25. (uo. I. 354. sz.)³⁰¹
- Lukács (Elek fia) 1348. VI. 19. (Bossányi I. 375. sz.)³⁰²
Zágrábi kanonok és olvasókanonok (1342–1348).
- M**
- Márton mg. 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–408, 411–413)
- Mátyás [1313]. VIII. 1. (Ub I. 302)³⁰³
Fenyőfalvi plébános és királyi káplán.
- Mihály mg. (Bó nb. István fia), prépost: 1296. IV. 17. (EO I. 546. sz.)
- Mihály mg. (Ákos nb. Torockói Ehellős fia), kolozsi főesperes: 1325. XII. 6. (EO II. 546. sz.), 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1333. X. 6. (MVH I/1. 118)
- Mihály mg. 1329. II. 2. (DL 32194)
- Mihály (Sagani János fia) 1346. XII. 2. (Bossányi I. 325. sz.)³⁰⁴
- Mihály mg. (Csesztvei), éneklőkatonok: 1349. XII. 15. (§: DF 252690), 1352. I. 13. (§: DRH C, X. 104)
- Mihály mg. („Nyírott”), dobokai főesperes: 1354. V. 18. (EO III. 756. sz.)
- Mihály mg. („Olasz”) éneklőkatonok: 1357. V. 18. előtt (Bossányi II. 88. és 306. sz.)³⁰⁵
- Mihály mg. (Csongvai András fia) 1359. V. 18. (Bossányi II. 190. és 212. sz.)
- Mihály mg. (Mindszenti Miklós fia) 1363. X. 6. (EO IV. 214. sz.), 1364. VI. 29. (uo. 300. sz.), 1367. IX. 15. (uo. 633. sz.), IX. 27. (uo. 639. sz.), 1368. X. 13. (uo. 721. sz.), 1370. I. 13. (uo. 801. sz.), VI. 27. (uo. 864. sz.), IX. 10. (uo. 889. sz.), IX. 16. (uo. 890. sz.), 1374. VI. 16. (DRH C, XIV. 467, 468), 1379. VIII. 22. (uo. XV. 666), 1380. IV. 26. (uo. XV. 747), 13[8]2. IV. 15. (uo. XVI. 179)
- Mihály mg. (Váradjai Péter alvajda fia) 1370. VI. 27. (EO IV. 864. sz.); hunyadi főesperes: 1390. X. 7. (DL 31111), 1396. III. 10. (DF 2777432), 1399. VI. 17. (DF 277440), 1401. X. 1. (MVH I/4. 377), X. 3. (uo. 378), XI. 11. (ZsO II/1. 1301. sz.), XII. 7. (uo. II/1. 1328. sz.), 1402. VIII. 22. (MVH I/4. 450)³⁰⁶, XI. 30. (ZsO II/1. 2084. sz.), 1404. VII. 4. (uo. II/1. 3293. sz.), VII. 22. (DF 277444), 1407. X. 17. (Ub III. 440), 1408. III. 22. (ZsO II/2. 6022. sz.), 1411. XI. 8. (DL 71920); éneklőkatonok: 1416. IV. 3. (§: DL 30385), 1417. II. 26. (Ub IV. 24), VII. 8. (ZsO VI. 654. sz.), 1418. III. 20. (Ub IV. 63), 1419. II. 12. (§: DL 37593)³⁰⁷
Besztercei plébános (1399/1400–1401).
- Mihály (Szentdemeteri Pál fia) 1374. I. 14. (DRH C, XIV. 440)³⁰⁸ =? 1394. VIII. 14. (MVH I/3. 265)³⁰⁹
Császári közjegyző (1394).
- Miklós mg. [1291–1292]. s. d. (EO I. 500. sz.), =? 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158)
- Miklós mg., szolnoki főesperes: 1300. I. 6. (EO I. 592. sz.)
- Miklós mg. (Szentpéteri Péter fia), telegdi főesperes: 1303. III. 7. (EO II. 22. sz.), 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158), VIII. 25–28. (uo. 156), VIII. 28. (uo. 160), VIII. 30. (uo. 160), IX. 2. (uo. 162), IX. 15. (uo. 165), IX. 16. (uo. 166), IX. 17. (uo. 166), IX. 19. (uo. 168)
- Miklós mg. (Káta nb. Lázári Gábor fia), szatmári főesperes: 1303. V. 20. (EO II. 27. sz.)
- Miklós mg., kézdi főesperes: 1308. IV. 29. (AOkl II. 354. sz.), 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158)
- Miklós (Krakkói) 1309. VII. 24. (MVH I/2. 158)³¹⁰
Krakkói plébános (1309u–1320e).
- Miklós (Vásári)³¹¹ Miklós alvajda fia) 1320. VII. 2. (Theiner I. 469–470)³¹²
- Miklós mg. (Orbán fia, „Fekete”)³¹³ 1325. XII. 6. (EO II. 546. sz.), 1343. VII. 17. (Bossányi I. 47. sz.), XI. 13. (Theiner I. 662), XII. 26. (Bossányi I. 64. sz.)
- ²⁹⁷ A pápa méltóságról, illetve kanonokságról és prebendáról gondoskodik számára, de az éneklőkatonokságról le kell mondanía.
- ²⁹⁸ A pápa egri vagy váradi kanonoki javadalmat, illetve erdélyi méltóságot rezervál számára.
- ²⁹⁹ 1402. XI. 5-én már néhai (Ub III. 284).
- ³⁰⁰ Néhai Bátori András váradi püspök kérésére a pápa várományt ad neki.
- ³⁰¹ Bertrand de Déaulx váradi prépost kérésére a pápa Tiba fia: László lemondásával megüresedett kanonokságot és prebendát adja neki.
- ³⁰² Harkácsi István kalocsai érsek kérésére a pápa erdélyi méltóságot rezervál számára.
- ³⁰³ I. Károly király kanonokságot és prebendát kérelmez számára Benedek erdélyi püspöktől és káptalantól. Az oklevél pontosabb keltezése a király és a püspök itineráriumán alapszik.
- ³⁰⁴ Nagybátyja: Neszmélyi Miklós pécsi püspök kérésére a pápa erdélyi kanonoki javadalmat ad neki.
- ³⁰⁵ Az Avignonban bekövetkezett halála folytán megüresedett kanonoki javadalmát kéri fel a pápától.
- ³⁰⁶ Lemond kanonokságáról és prebendájáról (mégis ekként szerepel továbbra is...).
- ³⁰⁷ Meghalt 1419. IV. 11. előtt (ZsO VII. 298. sz.).
- ³⁰⁸ A pápa kanonokságot adományoz neki, de 1375-ig még nem realizálódott.
- ³⁰⁹ Okmányhamisítással vádolják, a pápa kilátásba helyezi megfosztását kanonokságától és prebendájától.
- ³¹⁰ Meghalt 1320. VII. 2. előtt (Theiner I. 469).
- ³¹¹ Theiner I. 594–595, 630.
- ³¹² A pápa Krakkói Miklós kanonokságát és prebendáját adományozza neki.
- ³¹³ A két személy azonosítására: AOkl XVII. 61–62, 199. sz.; Bossányi I. 70. sz.

- Káptalani jegyző (1325), a székesfehérvári Szt. Miklós-egyház rectora (1333–1343), székesfehérvári kanonok (1343).
- Miklós mg. (Gyalui), hunyadi főesperes: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1332. XI. 1. (MVH I/1. 113), 1334. V. 5. (uo. 124) =? kolozsi főesperes: 1339. II. 24. (DL 30374), XI. 13. (EO II. 1056. sz.), 1344. X. 20. (uo. III. 227. sz.), 1348. VI. 20. (Ub II. 56), 1356. XI. 8. (DRH C, XI. 63)
- Miklós (Sagani/Neszmélyi Henrik fia) 1346. XII. 2. előtt (Bossányi I. 325. sz.)³¹⁴
Győri (1343–1346) és pécsi (1345–1346) kanonok, királyi kápolnaispán (1344–1345).
- Miklós (Bálint fia), ugocsai főesperes: 1347. VI. 24. (Theiner I. 751)³¹⁵
- Miklós (Esztergomi Konrád fia) 1347. XI. 9. (Theiner I. 751)
- Miklós mg. (György fia), szolnoki főesperes: 1356. XI. 8. (DRH C, XI. 63), 1357. IV. [10–15]. (EO III. 897. sz.), 1358. III. 24. (Bossányi II. 135. és 324. sz.), 1359. V. 28. (EO III. 1074. sz.), 1360. X. 6. (uo. IV. 57. sz.), 1363. s. d. (uo. IV. 242. sz.), 1364. XI. 25. (uo. IV. 349. sz.), 1365. IV. 27. (uo. IV. 371. sz.), 1366. III. 18. (uo. IV. 416. sz.), XI. 8. (DRH C, XIII. 361), 1367. XI. 4. (EO IV. 643. sz.), 1368. VI. [4–13]. (uo. IV. 690. sz.), 1370. VI. 27. (uo. IV. 864. sz.), VIII. 8. (uo. IV. 877. sz.), 1372. V. 23. (uo. IV. 1012–1013. sz.), 1373. XII. 6. (DRH C, XIV. 434), 1375. III. 7. (uo. XIV. 534), IV. 11. (uo. XIV. 543), 1385. V. 4. (DL 29725)
- Miklós mg. (Székesfehérvári Simon/Salamon fia) 1357. V. 18. (Bossányi II. 88. és 306. sz.)³¹⁶; éneklőkanonok: 1358. III. 24. (Bossányi II. 134. és 323. sz.)³¹⁷ VII. 28. (Cameralia I. 405. sz.), 1359. VI. 8. (uo. I. 409. sz.); ózdi főesperes: [1360. XI. 14.] (uo. I. 416. sz.), 1361. I. 30. (Bossányi II. 287. sz.), 1364. XI. 25. (EO IV. 349. sz.), 1366. III. 18. (uo. 416. sz.), XI. 8. (DRH C, XIII. 361), 1367. III. 23. (uo. XIII. 335), VII. 4. (uo. XIII. 407), 1370. VI. 27. (EO IV. 864. sz.), XI. 30. (uo. 896. sz.)
Székesfehérvári kanonok (1344–1361).
- Miklós (Keresztényfalvi Rudolf fia) 1357. XII. 19. (EO III. 968. sz.)³¹⁸ 1362. V. 22. (uo. IV. 156. sz.)³¹⁹
Brassói plébános és barcasági dékán (1351–1366), királyi káplán (1361–1362).
- Miklós mg. (Mindszenti Miklós fia) 1359. V. 19. (EO III. 1073. sz.), 1370. VI. 27. (uo. IV. 864. sz.)
- Miklós mg. (Pál fia) 1370. XII. 29. (EO IV. 904. sz.); =? krasznai főesperes: 1375. IV. 11. (DRH C, XIV. 543)
- Miklós (Búzai Péter fia) 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.), 1373. V. 17. (DF 290139)

P

- Pál 1288. X. 27. (Ub I. 159)
Apoldi plébános.

³¹⁴ Pécsi püspökké szentelésével megüresedett kanonokságát és prebendáját unokaöccsének, Mihálynak kérelmezi.

³¹⁵ A pápa kanonokságot és prebendát ad neki a V. 25-én elnyert főesperesség mellé (lásd ott is).

³¹⁶ Szécsi Domokos püspök kérésére a pápa néhai „Olasz” Mihály kanonokságát adományozza neki, de csak később foglalja el ténylegesen.

³¹⁷ Ugyancsak a püspök kérésére ekkor kapja meg a pápától az erdélyi éneklőkanonokságot – a bulla szerint még nem foglalta el kanonoki javadalmát.

³¹⁸ A pápa a veszprémi püspököt bizza meg, hogy gondoskodjon számára erdélyi kanonokságról.

³¹⁹ Knini püspökké szentelésével megüresedett kanonokságát 1368. II. 6-án vagy 24-én adományozzák el (MVH I/1. 517; Theiner II. 88).

- Pál mg. 1324. I. 26. (EO II. 476. sz.), krasznai főesperes is: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1332. XI. 1. (MVH I/1. 113), 1335. XI. 1. (uo. 135), 1337. X. 10. (Ub III. 584)

- Pál mg. 1355. VI. 17. (EO III. 802. sz.), VI. 19. (uo. 798. sz.), XII. 21. (uo. 826. sz.), 1357. II. 9. (uo. 888. sz.)

Kolozsvári plébános (1355–1357).

- Pál mg. (Tiszai Pál fia³²⁰) [1356. IV. 6.–1359. X. 10.] (EO III. 831. sz.), 1358. III. 24. (uo. 1000. sz.), 1373. III. 26. (DRH C, XIV. 352)³²¹
Szebeni prépost (1350e–1373), királyi és pápai káplán, egri kanonok (1374e).

- Pál (Lackfi Miklós fia) 1359. V. 18. (Bossányi II. 226. sz.)³²²

- Pál mg.³²³ 1362. XII. 30. (EO IV. 183. sz.), 1363. XII. 15. (uo. 235. sz.)

- Péter mg. (Loránd fia³²⁴, „Párizsi”) 1308. XII. 20. (MVH I/2. 155), 1309. VIII. 25–28. (uo. 156), VIII. 28. (uo. 160), VIII. 30. (uo. 160), IX. 2. (uo. 162)

Egri prépost (1304–1314).

- Péter („Veres”) 1319. IX. 6. (MVH I/1. 34)³²⁵

- Péter mg., szolnoki főesperes: [1320. I. 13. előtt] (MVH I/2. 467)

- Péter mg. („Tatár”) 1320. I. 13. (MVH I/1. 34)³²⁶, 1329. III. 19–26. (EO II. 644. sz.)

- Péter (Széki [?] János fia) 1332. III. 9. (EO II. 738. sz.), V. 5. (Theiner I. 548)³²⁷

- Péter (György fia) 1343. V. 7. (Bossányi I. 16. sz.)³²⁸, [dobokai főesperes]: 1346. VI. 20. (Theiner I. 714)³²⁹

Királyi káplán, zágrábi és székesfehérvári kanonok (1332–1343).

- Péter (Szatmári János fia) 1343. VI. 4. (Bossányi I. 42. sz.)³³⁰, XII. 26. (uo. I. 70. sz.)³³¹

Székesfehérvári kanonok (1343/1344–1360).

- Péter (Frízöldi), dobokai főesperes: 1345. VI. 20. előtt (Theiner I. 714)³³²

- Péter mg. kezdi főesperes: 1349. IX. 14. (EO III. 527. sz.), 1353. I. 20. (DL 28069), 1362. V. 26. (S: DRH C, XII. 78)

- Péter (Brünni Bertold fia) 1352. VII. 2. (Bossányi I. 513. sz.)³³³

Királyi káplán, szenci plébános, esztergomi (1352) és zágrábi (1352–1355) kanonok.

³²⁰ EO IV. 11, 120, 602, 1038. sz.; DL 91704, 93921, 95916.

³²¹ Másnak rezerválják kanonokságát, mely knini püspöki kinevezésekor fog megürülni (vö. 1373. V. 16 – DRH C, XIV. 369).

³²² Nagybátyja: Lackfi András erdélyi vajda erdélyi kanonokságot kérelmez részére a pápától. Nem realizálódott.

³²³ Esetleg azonos lehet Pál szebeni préposttal.

³²⁴ MVH I/2. 176.

³²⁵ *Annatát* fizet a pápai subcollectornak, tehát nemrég került javadalomba.

³²⁶ *Annatát* fizet a pápai subcollectornak, tehát nemrég került javadalomba.

³²⁷ A pápa ismételt erdélyi kanonokságot adományoz neki, de kétséges, hogy elfoglalta-e.

³²⁸ I. Lajos király kérésére a pápa erdélyi várományt és méltóságot biztosít neki.

³²⁹ Pápai utasítás arra vonatkozik, hogy néhai Frízöldi Péter prebendáját és dobokai főesperességét adják át neki Szécsi András püspök jelöltje: Adorján kézdi főesperes ellenében.

³³⁰ A bolognai egyetem, ahol egyházzogot tanul, erdélyi kanonokságot és prebendát kérelmez számára a pápától. Valószínűleg nem realizálódik.

³³¹ Még mindig csak várományos.

³³² Halálával megüresedett főesperességéért, illetve kanonoki javadalmáért Adorján kézdi főesperes és György fia: Péter pereskedik.

³³³ I. Lajos király erdélyi kanonokságot kér számára a pápától, de aligha foglalja el, hiszen nemsokára vasvári préposttá nevezik ki (1352–1357).

- Péter mg. (Szécsi Dénes bán fia) 1357. V. 18. (Bossányi 86. és 312. sz.); [ózdai főesperes:] VIII. 27. (DRH C, XI. 171)
- Péter mg. (Szepesi?), kolozsi főesperes: 1363. s. d. (EO IV. 242. sz.), 1370. VI. 27. (uo. 864. sz.), 1371. V. 27. (uo. 929. sz.), 1372. V. 23. (uo. 1012–1013. sz.), 1380. V. 16. (DRH C, XV. 753), 1386. VII. 10/17. (DL 30714), IX. 20. (§: Teleki I. 215); =? tordai főesperes: 1387. VI. 27. (Bánffy I. 402), 1395. IV. 18. (§: Teleki I. 253).
- Péter (Lőrinc fia), örkanonok: [1365]. VIII. 1. (§: DL 30665), 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.), 1380. V. 16. (DRH C, XV. 753), 1385. V. 8. (uo. XVI. 617), 1395. IV. 24. (§: DL 4913)³³⁴
- Péter 1368. V. 30. előtt (MVH I/1. 517)³³⁵
Sebesi plébános (1368e).
- Péter (Surányi Pál fia) 1375. XII. 4. (DRH C, XIV. 598)
Pápai káplán (1375–).
- Péter (Vilmos fia) 1376. V. 7. előtt (DRH C, XV. 33)³³⁶
Besztercei plébános (1358–1376).
- R**
- R. [1200 körül] (EO I. 122. sz.)³³⁷
- Racha 1277. II. 21. (EO I. 349. sz.)³³⁸
Gyulafehérvári plébános.
- Regulus mg., szolnoki főesperes is: 1265. s. d. (HO VI. 135), csak kanonok: 1288. X. 27. (Ub I. 159)
- Róbert, éneklőkanonok: 1213. s. d. (EO I. 62. sz.)
- Roger, főesperes: 1213. s. d. (EO I. 62. sz.)
- S**
- Salamon mg., tordai főesperes: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1342. XI. 18. (EO III. 116. sz.), 1344. X. 20. (uo. 227. sz.), 1350. XI. 9. (EO III. 578. sz.)
- San(c)tus mg., krasznai főesperes: 1309. IV. 9. (MVH I/2. 192), VII. 24. (uo. 158); éneklőkanonok: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–410, 412), 1334. V. 5. (MVH I/1. 124)
- Saul mg. (Tyukod nb. Gerendi Sámson fia) 1287. III. 16. (EO I. 428. sz.), tordai főesperes is: 1303. V. 11. (EO II. 23. sz.), 1308. IV. 29. (AOkl II. 354. sz.)
- Simon mg. (Tövisi Simon fia), krasznai főesperes: 1363. VIII. 31./IX. 6. (Bossányi II. 380. sz.; MVH I/1. 484)³³⁹, 1366. III. 18. (EO IV. 416. sz.), 1370. VI. 27. (uo. 864. sz.)
- Simon mg. 1381. X. 2. (K: DF 254270), 1383. X. 12. (K: Wesselényi cs zsidói lt, V/17), 1390. VI. 2. (K: DL 96636)
Meszesen-túli vikárius (1381–1390).

³³⁴ Meghalt 1401.V.15 előtt (MVH I/4. 331).

³³⁵ Halálával megüresedett erdélyi kanonokságot adományoznak el.

³³⁶ Váci püspökké való kinevezésével megürült kanonokságát és prebendáját a pápa másnak adja.

³³⁷ Adorján püspökkel (1187–1201) együtt a kolozsmonostori konventben hatalmaskodik.

³³⁸ Meghal, amikor a szászok feldűlják a gyulafehérvári katedrális.

³³⁹ Váci kanonokságát testvére: Tamás erdélyi javadalmára cseréli.

T

- Tamás mg. 1330. V. 30. (EO II. 676–677. sz.), 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–413), 1338. IV. 16. (EO II. 993. sz.)
Szebeni prépost (1324–1338).
- Tamás mg. („Custos”), örkanonok: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–411); fehérvári főesperes: 1344. X. 22. (EO III. 227. sz.), 1347. VIII. 4. (uo. 415. sz.); szolnoki főesperes: 1355. VI. 19. (uo. 798. sz.)
- Tamás (Péter fia) 1346. IX. 10. (Bossányi I. 308. sz.)³⁴⁰
Bácsai kanonok, hájszentlőrinci prépost és bodrogi főesperes (1345–1346), váradi kanonok (1346–).
- Tamás mg., bacc. decr. (Tövisi Simon fia), *szolnoki főesperes*: 1356. XI. 30. (ASV, RegAven, vol. 132, fol. 287v); krasznai főesperes: 1357. V. 9. (Bossányi II. 81. sz.); csak kanonok: 1363. VIII. 31./IX. 6-ig (Bossányi II. 380. sz.; MVH I/1. 484)³⁴¹
Váradi kanonok (1354–1357), esztergom-szenttamási prépost (1357–1365), egri püspöki helynök (1361–1362).
- Tamás mg. art. („Tót”), hunyadi főesperes: 1363. XII. 9. (§: DRH C, XII. 197), 1370. VIII. 8. (EO IV. 877. sz.); dobokai főesperes: 1378. XI. 22. (Bossányi II. 440. sz.)³⁴²
- Tamás bacc. art. (Magyarországi Pál fia) 1365. VI. 20. (MVB III. 354)³⁴³
- Tamás (Mindszenti Mihály fia) 1368. V. 30. (MVH I/1. 517)³⁴⁴, 1372. V. 23. (EO IV. 1012–1013. sz.)
- Tamás (Máté fia) 1371. III. 20. (EO IV. 914. sz.)³⁴⁵; éneklőkanonok: 1373. V. 1. (DRH C, XIV. 360)³⁴⁶
- Tamás bacc. decr. (Kakasfalvi Tamás fia) 1372. IX. 19. (MVH I/1. 519)³⁴⁷, 1376. V. 1/7. (DRH C, XV. 33)³⁴⁸, V. 19. (uo. XV. 44)
Kakasfalvi (1372–1376), majd keresztényszigeti (1376–) plébános.
- Tiba, ózdi főesperes: [1278]. s. d. (EO I. 272. sz.)³⁴⁹
- V, W**
- Vince mg. 1296. VI. 18. (EO I. 550. sz.)³⁵⁰, főesperes is: [1299. VII. 19. előtt] (uo. 578. sz.)
- Vince mg. (Demeter fia), krasznai főesperes: 1346. IX. 13. (Bossányi I. 316. sz.), 1352. IV. 24. (EO III. 648. sz.); ugocsai főesperes: 1357. V. 18. (Bossányi II. 87. sz.), 1357. VI. 10. (EO III. 933. sz.)
- Woliric* (de Cividale, Boian f Pál fia) 1325. X. 14. (Theiner I. 504)³⁵¹

³⁴⁰ De la Jugié Vilmos bíboros kérésére a pápa már 1345. I. 10-én erdélyi méltóságot rezervált számára (Bossányi I. 169. sz.), melyet még ekkor és 1346. IX. 12-én (uo. I. 313. sz.) sem nyert még el ténylegesen.

³⁴¹ Erdélyi kanonokságát testvére: Simon váci javadalmára cseréli.

³⁴² Állítólagos eretneksége miatt elveszíti kanonokságát és főesperességét.

³⁴³ Kanonok, de prebendája nincsen.

³⁴⁴ A pápa Péter néhai sebesi plébános kanonoki javadalmát adományozza neki.

³⁴⁵ A pápa várományt adományoz neki (vö. MVH I/1. 518 is).

³⁴⁶ Halálával megüresedett kanonokságát, prebendáját és éneklőkanonoki javadalmát a pápa 1374. IX. 18-án adományozza el (MVH I/1. 519).

³⁴⁷ A pápa várományt adományoz neki, de még sokáig nem tudja érvényesíteni.

³⁴⁸ A pápa Péter besztercei plébános váci püspökké választásával megüresedett kanonoki helyet és prebendát adományozza neki.

³⁴⁹ Az oklevél keltezésének javítását az olvasókanonokoknál (79. jegyz.) indokoltuk.

³⁵⁰ Az oklevél nem nevezi kanonoknak, de mivel a káptalan ügyvédjeként járt el és társai is azonosíthatóan annak tagjai, valószínűsíthető, hogy az volt.

³⁵¹ A pápa megüresedő méltóságot, kanonokságot és prebendát adományoz neki, de aligha foglalta el.

ALSÓPAPSÁG

OLTÁRIGAZGATÓK

Vö. *Entz*: Székesegyház 200–205; MKatLex IV. 419; *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7).

Szt. András-oltár igazgatói

Turul mg. (Széplaki Gergely fia³⁵²) 1366. XII. 6. (EO IV. 560. sz.)
Karbelyi [pap?] (1366).
József (Péter fia) 1372. III. 6. (DF 290066)³⁵³
1372. VI. 16. (EO IV. 1014. sz.)³⁵⁴

András pap 1386. VII. 21. (DL 28101)

*Keresztelő Szt. János-oltár*³⁵⁵*Szt. Kereszt-oltár igazgatói*

Antal pap 1377. V. 7. (DRH C, XV. 234)

Szt. Kozma és Damján-oltár igazgatói

András pap 1381. V. 9. (DRH C, XVI. 68)

Krisztus Teste-oltár igazgatói

Miklós 1374. V. 9. (DRH C, XIV. 461)

Szt. Lőrinc-oltár igazgatói

Miklós pap 1370. V. 12. (EO IV. 848. sz.)
Karbelyi pap.

*Szűz Mária-oltár*³⁵⁶*Szt. Máté-oltár igazgatói*

András 1377. VI. 5. (DRH C, XV. 248)

*Szt. Mihály-oltár igazgatói*³⁵⁷

Miklós mg. 1363. XII. 5. (EO IV. 230. sz.)
[1363. XII. 26.–1364. I. 3.] (EO IV. 243. sz.)

*Szt. Péter-oltár*³⁵⁸

KARBELIEK

Vö. *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7).

Albert klerikus 1334. IX. 6. (DL 30369)
1335. VIII. 23. (DL 105382)

András klerikus 1335. IV. 5. (DL 31076)

Antal pap 1360. VI. 28. (EO IV. 48. sz.)
1364. [VIII. 28. előtt] (uo. IV. 315. sz.), XI. 25–29. (uo. IV. 351. sz.)

Balázs klerikus, diakónus 1320. II. 25. (EO II. 351. sz.)
Balázs mg. 1363. XII. 16. (EO IV. 236, 239. sz. Vö. 238. sz. is)

Aléneklő (succentor).

Bálint pap 1375. I. 26. (DRH C, XIV. 529)

Benedek pap 1326. IV. 20. (EO II. 556. sz.)

Demeter pap 1372. IV. 25. (EO IV. 1002. sz.)

Domokos pap 1370. VIII. 31. (EO IV. 883. sz.)

Fülöp pap (Egri) 1357. X. 30. (§: EO III. 959. sz.)
Tótsolymosi Apród János kükküllői főesperes káplánja.

Gergely pap 1375. VII. 13. (DRH C, XIV. 569)

Illés klerikus, subdiaconus 1370. IV. 21. (EO IV. 827. sz.)

Imre pap 1370. VII. 5. (EO IV. 867. sz.)

István pap 1334. IV. 20. (EO II. 806. sz.)
István pap (Fehérvári) 1357. X. 30. (§: EO III. 959. sz.)
Tótsolymosi Apród János kükküllői főesperes káplánja.
István pap 1366. VIII. 24. (EO IV. 525. sz.), XI. 20. (uo. IV. 551. sz.)

János pap 1359. XII. 20. (EO III. 1111. sz.)
János klerikus 1360. XII. 23. (EO IV. 84. sz.)
János pap 1376. VIII. 30. (DRH C, XV. 316), X. 27. (uo. XV. 84)

László klerikus 1360. XI. 6. (EO IV. 77. sz.)
László diakónus 1383. X. 29. (DRH C, XVI. 432)
László klerikus³⁵⁹ 1385. VII. 1. (DRH C, XVI. 636),
1391. III. 31. (Ub III. 98)

Lőrinc pap 1352. XII. 19. (EO III. 678. sz.)

Lukács pap 1355. IV. 24. (EO III. 780. sz.)

Márton pap 1367. VII. 26. (EO IV. 622. sz.)

Mihály pap 1336. IX. 18. (EO II. 908/1. sz.)
Mihály pap 1345. IV. 7. (uo. III. 251. sz.)
1347. IV. 16. (DF 252895)

Mihály klerikus 1360. XII. 8. (EO IV. 83. sz.)
Mihály deák 1366. VI. 22. (EO IV. 491. sz.)

³⁵² Lásd a karpapságnál.

³⁵³ Lemondását ígéri, mivel a pápa a váradi káptalanban várományt adományozott neki.

³⁵⁴ Lemondását ígéri, mivel a pápa neki adományozza a dömösi prépostságot.

³⁵⁵ 1291-ben említik (EO I. 480. sz.).

³⁵⁶ 1291-ben említik (EO I. 480. sz.).

³⁵⁷ Már 1291-ben említik (EO I. 480. sz.).

³⁵⁸ 1291-ben említik (EO I. 480. sz.).

³⁵⁹ Lehetséges, hogy azonos László diakónussal.

Miklós pap 1348. VI. 2. (EO III. 470. sz.)
Miklós pap [1353. IX. 1.–1357. V. 17.] (DF 277330v – vö. EO III. 728. sz.) Mihály dobokai főesperes káplánja.
Miklós pap 1359. XII. 16. (EO III. 1110. sz.)
1364. IV. 5. (uo. IV. 270. sz.)
1366. V. 17. (uo. IV. 470–471. sz.), V. 19. (uo. IV. 469. sz.),
1367. III. 3. (uo. IV. 591. sz.)
Miklós pap 1370. V. 12. (EO IV. 848. sz.)
A Szt. Lőrinc-oltár igazgatója.

Péter pap 1353. II. 23. (EO III. 698. sz.)³⁶⁰
Péter pap 1366. XI. 25. (EO IV. 559. sz.)³⁶¹
Péter klerikus 1379. I. 17. (DRH C, XV. 525)
Péter pap 1380. VIII. 20. (DRH C, XV. 772)

Turul mg. (Széplaki Gergely fia³⁶²) 1366. XII. 6. (EO IV. 560. sz.)
A Szt. András-oltár igazgatója.

KÁPLÁNOK

Vö. *Vekov*: Locul de adeverire (Anexa 7).

Fülöp (Egri) – Tót[solymosi Apród] János [küküllői főesperes] káplánja: 1357. X. 30. (EO III. 959. sz.)
Karbéli pap.

György – Nemes János fehérvári főesperes káplánja: 1343. VII. 29. (EO III. 158. sz.)

Imre – Domokos [dobokai főesperes] klerikus: 1331. [V. 1. körül]–X. 29. (TTár 1911. 407, 408, 410)

Imre – Domokos prépost káplánja: 1331. s. d. (TTár 1911. 413)
Nagyekemezői pap (?).

István – Gyalui Miklós hunyadi főesperes klerikus: 1331. X. 29.–XI. 25. (TTár 1911. 410, 411)

István (Fehérvári) – Tót[solymosi Apród] János [küküllői főesperes] káplánja: 1357. X. 30. (EO III. 959. sz.)
Karbéli pap.

István – [Miklós szolnoki főesperes] káplánja: 1377. VII. 8. (DL 31107+32234)
Balázstelki pap.

Jakab pap – Salamon tordai főesperes káplánja: 1345. VIII. 26. (EO III. 300. sz.)

János – Márton [kanonok] klerikus/scolasticus: 1331. [V. 1. körül]–XI. 25. (TTár 1911. 407–408, 411–413)

János – László „prépost” [szolnoki főesperes] apródja (parvulus): 1331. [V. 1. körül] (TTár 1911. 407)

János – Ellős fia László [kolozsi főesperes] klerikus: 1331. [V. 1. körül]–VI. 20. (TTár 1911. 408–409)

Juerkus (Györkös?) – Nagy László kanonok klerikus: 1331. s. d. (TTár 1911. 413)

Kelemen – Miklós [kanonok] klerikus: 1331. VI. 20. (TTár 1911. 409)

Lőrinc – János prépost káplánja: 1364. I. 3. (EO IV. 244. sz.)
Sárosi pap.

Mihály – Tamás [szebeni] prépost klerikus: 1331. VI. 20.–[XI. 25. után] (TTár 1911. 409, 412)

Mihály – [Tamás] örkanonok klerikus: 1331. VI. 20.–[XI. 25. után] (TTár 1911. 410–411)

Miklós pap – Mihály dobokai főesperes káplánja: [1353. IX. 1.–1357. V. 17.] (DF 277330v – vö. EO III. 728. sz.)
Karbéli pap.

Miklós pap – László telegdi főesperes káplánja: 1359. IX. 17. (EO III. 1088. sz.)

Miklós pap – Bálint kanonok, kolozsvári plébános káplánja: 1385. VIII. 25. (DF 275199)

Péter – Nemes János [fehérvári főesperes klerikus?]: 1331. X. 29.–XI. 25. (TTár 1911. 410–411)

Tamás pap – Pál kanonok, kolozsvári plébános káplánja: 1355. VI. 17. (EO III. 802. sz.), XII. 21. (uo. 826. sz.)

N. – Csoma mg. [küküllői főesperes] scolarisa: 1331. VI. 20. (TTár 1911. 410)

RÖVIDÍTÉSEK

LEVÉLTÁRI FORRÁSOK

ASV = Archivum Secretum Vaticanum, Roma/Vatican.
DF = Diplomataikai Fényképgyűjtemény (MNL OL)
DL = Diplomataikai Levéltár (MNL OL)
MNL OL = Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Bp.
RegAven = Registra Avinionensia (ASV)
RegVat = Registra Vaticana (ASV)
SJAN-CJ = Serviciul Județean al Arhivelor Naționale, Județul Cluj, Cluj-Napoca.
SJAN-SB = Serviciul Județean al Arhivelor Naționale, Județul Sibiu, Sibiu.
SzNLt = Szász Nemzeti Levéltár (SJAN-SB) Wesselényi cs zsidói lt (SJAN-CJ)

³⁶⁰ 1346. XI. 13-re keltezett hamisítvány is említi (EO III. 361. sz.).

³⁶¹ 1369. XI. 28-re keltezett XV. század végi hamisítvány is említi (EO IV. 791. sz.).

³⁶² Azonosítása ritka keresztnévén alapul (vö. EO III. 750, 792, 1043, IV. 118, 865, 928, 966. sz.), amit megerősít az a tény is, hogy Turul nb. Széplaki Turul valóban egyházi férfiú volt, akit 1357–1358-ban váradi oltárigazgatóként említettek (uo. III. 933–934, 967, 988. sz. vö. 792. és 1043. sz. is).

KÖNYVÉSZET

- ÁMTF = *Győrffy György*: Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. I–IV. Bp., 1963–1998.
- AOKI = Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. I–XV. (1301–1331), XVII–XXXV. (1333–1351), XXXVII–XXXVIII. (1353–1354), XL. (1356), XLVI–XLVIII. (1362–1364) (Szerk. Almási Tibor–Blazovich László–Géczi Lajos–B. Halász Éva–Kőfalvi Tamás–Kristó Gyula–Makk Ferenc–Papp Róbert–Piti Ferenc–Rábai Krisztina–Sebők Ferenc–Teiszler Éva–Tóth Ildikó.) Bp.–Szeged, 1990–2018.
- ÁÚO = Codex diplomaticus Arpadianus continuatus. Árpád-kori új okmánytár. I–XII. (Közze teszi Wenzel Gusztáv.) Pest–Bp. 1860–1874. (Monumenta Hungariae Historica. Diplomataria. VI–XIII, XVII–XVIII, XX, XXII.)
- Bánffy = Oklevéltár a Tomaj nemzetségbeli losonczy Bánffy család történetéhez. I–II. (1214–1526) (Szerk. Varjú Elemér–Iványi Béla.) Bp. 1908–1928.
- Békefi*: Káptalani iskolák = *Békefi Remig*: A káptalani iskolák története Magyarországon 1540-ig. Bp., 1910.
- Bossányi = *Bossányi Árpád*: Regesta Supplicationum 1342–1394. I–II. Bp., 1916–1918.
- Cameralia = Cameralia documenta pontificia de regnis Sacrae Coronae Hungariae (1297–1536). I–II. (Feltárta, szerk. és közreadja Lukács József–Tusor Péter–Fedeles Tamás. Szerkesztőtárs: Nemes Gábor.) Bp.–Róma, 2014. (Collectanea Vaticana Hungariae. Classis I., vol. 9–10.)
- CDH = Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. I–XI. (Studio et opera Georgii Fejér.) Budae, 1829–1844.
- C. *Tóth*: Bács-kalocsai archontológia = *C. Tóth Norbert*: A kalocsabácsi főegyházmegye káptalanjainak középkori archontológiája. Kalocsa, 2019. (Kalocsai Főegyházmegyei Gyűjtemények kiadványai 15. – Subsidia ad historiam medii aevii Hungariae inquirendam 11.)
- DRH C = Documenta Romaniae Historica. C. Transilvania. X–XVI. (1351–1385) (Sub red. Ștefan Pascu. Întocmit de Sabin Belu–Ioan Dani–Aurel Răduțiu–Viorica Pervain–Konrad G. Gündisch–Marionela Wolf–Adrian Rusu–Susana Andea–Lidia Gross–Adinel Dincă.) București, 1977–2014.
- Engel*: Genealógia = *Engel Pál*: Magyar középkori adattár. Magyarország világi archontológiája 1301–1457. – Középkori magyar genealógia. CD-ROM. Bp., 2001.
- Entz*: Székesegyház = *Entz Géza*: A gyulafehérvári székesegyház. Bp., 1958.
- EO = Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez. I–IV. (1023–1372) (Szerk. Jakó Zsigmond–W. Kovács András–Hegyi Géza.) Bp. 1997–2014. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai. II: Forráskiadványok 26, 40, 47, 53.)
- HC = Hierarchia catholica medii aevi sive summorum pontificum, s. R. e. cardinalium, ecclesiarum antistitum series. I–II. (1198–1503) (Edita per Conradum Eubel.) Monasterii, 1913–1914.
- Hegyi*: Dékánkanonoki tisztség = *Hegyi Géza*: Az erdélyi dékánkanonoki tisztség betöltése az Árpád- és az Anjou-korban. In: Középkortörténeti tanulmányok 6. A VI. Medievisztikai PhD-konferencia (Szeged, 2009. június 4–5.) előadásai. (Szerk. G. Tóth Péter–Szabó Pál.) Szeged 2010. 63–73.
- HO = Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius Hungaricus. I–VIII. (Kiad. Nagy Imre–Paur Iván–Ráth Károly–Véghely Dezső–Ipolyi Arnold.) Győr–Bp., 1865–1891.
- Kállay = A nagykállói Kállay család levéltára. (Az oklevelek és egyéb iratok kivonatai.) I–II. (1224–1386) (Szerk. Szentpétery Imre.) Bp., 1943. (A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság kiadványai 1–2.)
- MKatLex = Magyar Katolikus Lexikon. I–XVII. (Főszerk. Diós István. Szerk. Viczián János.) Bp., 1993–2014.
- Mollat = Jean XXII (1316–1334). Lettres communes analysées d’après les registres dits d’Avignon et du Vatican. I–XVI. (Par G. Mollat.) Paris, 1904–1947. (Bibliothèque des Écoles Françaises d’Athènes et de Rome. 3e Serie 1. bis: Lettres communes des papes d’Avignon.)
- MPV = Monumenta Poloniae Vaticana. III. Analecta Vaticana 1202–1366. (Ed. Joannes Ptašnik.) Cracoviae, 1914. (Editionum Collegii Historici Academiae Litterarum Cracoviensis N. 73.)
- MREV = Monumenta Romana episcopatus Vesprimiensis. A veszprémi püspökség római oklevéltára. I–IV. (1103–1526) (Szerk. Fraknoi Vilmos–Lukács József.) Bp. 1896–1907.
- MVB = Monumenta Vaticana res gestas Bohemicas illustrantia. I–VII. (1305–1431) (Opera Ladislai Klicman, Joannis Friderici Novák, Frederici Jenšovský, Caroli Stloukal, Camilli Krofta, Jaroslav Eršil.) Praegae, 1903–2001.
- MVH = Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. Vatikáni magyar okirattár. I/1. Rationes collectorum pontificiorum in Hungaria. Pápai tizedszedők számadásai 1281–1375. Bp. 1887. I/2. Acta legationis cardinalis Gentilis. Gentilis bíbornok magyarországi követségének okiratai 1307–1311. I/3–4. Bullae Bonifacii IX. p. m. IX. Bonifác pápa bullái 1389–1404. Bp., 1888–1889.
- RA = Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica. Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke. I–II. (1001–1301) (Ed. Emericus Szentpétery–Iván Borsa.) Bp., 1923–1987. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai. II: Forráskiadványok 9, 13.)
- RV = Regestrum Varadiense examinum ferri cadentis ordine chronologico digestum, descripta effigie editionis a. 1550 illustratum. (Ed. Joannes Karácsonyi–Samuel Borovszky.) Bp., 1903.
- Sălăgean*: Transilvania = *Tudor Sălăgean*: Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIII-lea. Afirmarea regimului congregațional. Cluj-Napoca, 2003. (Bibliotheca Rerum Transsilvaniae XXXI.)
- SchemTrans 1838. = Schematismus venerabilis cleri dioecesis Transsilvanensis ad annum pro bissexto alterum ad annum a Christo nato MDCCCXXXVIII. Claudiopoli, [1838].
- SRH = Scriptorum rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum. I–II. (Edendo operi praefuit Emericus Szentpétery.) Bp., 1937–1938.
- Sz = *Századok*. A Magyar Történelmi Társulat közlönye. Bp. 1 (1867)–.
- Teleki = Codex diplomaticus sacri Romani imperii comitum familiae Teleki de Szék. A római szent birodalmi gróf széki Teleki család oklevéltára. I–II. (1206–1526) (Szerk. Barabás Samu.) Bp., 1895.
- Temesváry = *Temesváry János*: Erdély középkori püspökei. Cluj-Kolozsvár, 1922.
- Theiner = Vetera monumenta historica Hungarum sacram illustrantia. I–II. (1216–1526) (Ed. ab Augustino Theiner.) Romae, 1859–1860.
- Tonk*: Egyetemjárás = *Tonk Sándor*: Erdélyiek egyetemjárása a középkorban. Bukarest, 1979.

TTár = *Történelmi Tár. Évnegyedes folyóirat.* Bp., 1878–1911.

Ub = *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen.* I–VII. (1191–1486) (Hrsg. von Franz Zimmermann–Carl Werner–Georg Müller–Gustav Gündisch–Herta Gündisch–Konrad Gündisch –Gernot Nussbächer.) Hermannstadt–Bukarest, 1892–1991.

Vekov: *Locul de adeverire = Károly Vekov: Locul de adeverire din Alba-Iulia. Secolele XIII–XVI.* Cluj-Napoca, 2003. (Bibliotheca Rerum Transsilvaniae XXIX.)

Wass = *A Wass család cegei levéltára.* (Valentiny Antal oklevélki-vonatait felhasználva bevezető tanulmányokkal és jegyzetekkel közlésezi W. Kovács András.) Kolozsvár, 2006. (Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltára 3.)

Zichy = *Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vasonkeö.* A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. I–XII. (Szerk. Nagy Imre–Nagy Iván–Véghely Dezső–Kammerer Ernő–Döry Ferenc–Lukcsics Pál–Áldásy Antal–Barabás Samu.) Pest–Bp., 1871–1931.

Zimmermann: Zeugenreihe = Franz Zimmermann: Die Zeugenreihe in den mittelalterlichen Urkunden des Weissenburger Kapitels. *Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde*, 21 (1887). 121–160.

ZsO = *Zsigmondkori oklevéltár.* I–XIII. (1387–1426) (Szerk. Mályusz Elemér–Borsa Iván–C. Tóth Norbert–Neumann Tibor–Lakatos Bálint–Mikó Gábor.) Bp., 1951–2017. (A Magyar Országos Levéltár kiadványai II: Forráskiadványok 1, 3–4, 22, 25, 27, 32, 37, 39, 41, 43, 49, 52, 55.)

